ateitis

1966 m.
vasaris nr. 2

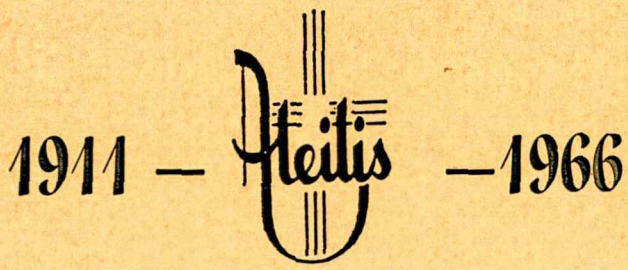

LIETUVIŲ KATALIKIŠKOJO JAUNIMO ŽURNALAS
LITHUANIAN R-CATHOLIC YOUTH MAGAZINE

1966 VASARIS — FEBRUARY Nr. 2

TURINYS

Ateitis — Komentarai 25
Kazys Jankauskas — Psichoanalizė ir išpažintis . . 28
Žiūronai — Baibokai 30
Balys Vitkus — A.a. prof. dr. Vitas Manelis . . 32
Augustinas Idzelis — Studentų Ateitininkų Sąjungos dabartinis stovis 33
Taškutis — Trys eilėraščiai 37
Rytų Rima — Mokame ramiai ir tyliai sėdėti . . 38
Rytų Rima — Kentėti (eil.) 39
"Ateities" dokumentacija: Bažnyčia Moderniajame Pasaulyje (tąsa) 40
Vox Populi 45
Vox SAS 45
Kreivos Šypsenos ....**Juzė Kruzė** — Vargšas moksleivis, tik pakeleivis (poema) 46
J.B. — Tautos istorija 47

Nuo rytų iki vakarų . . . . . 3-čias virš. pusl.
Redakcijos propaganda . . . . . 4-tas virš. pusl.
Administracija kalba . . . . . 4-tas virš. pusl.

Viršelis **Algimanto Kezio, S.J.**

ATEITIS YRA MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ SĄJUNGOS LEIDINYS

Vyr. red.: Skirmuntas Radvila
Red. nariai: Elena Bradūnaitė, Milda Pakalniškytė, Algis Norvilas, Rimvydas Šliažas

★

Redakcijos adresas
"ATEITIS"
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

LITHUANIAN CATHOLIC YOUTH MAGAZINE

★

Published monthly, except July and August by the Lithuanian Catholic Youth Association.

"ATEITIS"
5725 So. Artesian Ave.
Chicago, Illinois 60629

Prenumerata metams $5.00
pagal JAV dol. kursą
Garbės prenumerata metams $10.00
Subscription $5.00 per year

Administracija:
5725 So. Artesian Ave.
Chicago, Illinois 60629

★

Second class postage paid at the Chicago Post Office

* * *

Ar ne mūsų, "Ateities" skaitytojų, pareiga supažindinti jaunimą su "Ateitimi"?! Susipažinimo prenumerata tik $3.00 už 1966 metus. Siųskite bent vieną adresą su $3.00 dabar. Jaunimas bus jums tikrai dėkingas vėliau!

TARYBA POSĖDYJE

Šalčių banga, kuri sukaustė Chicagos miestą sausio 29-30 neįstengė suardyti numatyto Ateitininkų Federacijos Tarybos posėdžio, kuriame dalyvavo būrys Tarybos ir Valdybos narių, bei visų trijų sąjungų pirmininkai ir valdybų atstovai. Posėdžio svarstymų tema: "Ateitininko kaip kataliko, lietuvio, JAV inteligento, organizacijos nario visuomeninė orientacija, pasibaigus Vatikano II Susirinkimui ir praėjus 25 metams nuo Lietuvos okupacijos". Atskiruose pranešimuose temą nagrinėjo kun. K. Trimakas, SJ, V. Kleiza, A. Liulevičius, kun. V. Dabušis, dr. P. Kisielius, S. Radvila, J. Baužys, P. Narutis, R. Laniauskas ir A. Idzelis.

Bendrai žvelgiant, nutarimai pabrėžia dialogo reikalą tarp įvairių įsitikinimų žmonių mūsų visuomenėje. Pokalbis posėdžio dalyvių tarpe buvo atviras, vietomis ir aštrus, tačiau visus jungė meilė savajai bendruomenei.

Nutarta, kad reikia skatinti ekumeninį dialogą, visokeriopai remti liturginę reformą, kuria įvedamas gimtasis žodis į Mišių maldą. Iškeltas reikalas užmegsti ryšius su žydų bendruomene. Taryba pritaria Jaunimo Metų idėjai ir Jaunimo Kongreso rengimui bei pageidauja, kad Kongreso programą vykdytų pats jaunimas, kad programa apimtų visus svarbiuosius šio meto jaunimui rūpimus klausimus. Posėdis išklausė pranešimo apie ateinančią vasarą įvyksiantį religinį kongresą Washingtone. Taryba pageidavo, kad kongrese būtų nepamirštas ir kultūrinis aspektas — pavyzdžiui, norima matyti religinio meno parodą. Pritariama minčiai organizuoti maldos eiseną, kuri būtų tylus protestas prieš Bažnyčios persekiojimą Lietuvoje. Po pranešimo apie civilinių teisių ir taikos sąjūdžius nutarta, kad kova už pilietines teises ir ekonominį teisingumą verta atskirų narių paramos. Į taikos sąjūdžius daugumas posėdžio dalyvių žvelgė rezervuotai, tačiau siūlė, kad taikos klausimais būtų spaudoje pasisakoma.

Su ypatingu dėmesiu sekmadienio rytą buvo nagrinėjamas bendravimo su Lietuvoje likusiais klausimas. Rasta, kad reikia skirti bendradarbiavimą — kurio šiomis sąlygomis neturėtų būti — nuo bendravimo, asmeninių ryšių palaikymo, kuris yra būtinas, nors ir neša rizikos. Atrodo, kad dauguma posėdžio dalyvių randa grupinius susitikimus su iš Lietuvos atvykusiais pareigūnais beprasmiškais, tačiau kelia mintį, kad paskutiniais mėnesiais spaudoje ir lapeliuose skaityti neatsakingi pasisakymai apie susitikimų dalyvius veda tik prie tarpusavio skaldymosi. Posėdis skatina dalykinį bendravimo su kraštu svarstymą spaudoje ir ją ragina atsakingai šiuo klausimu laikytis. Veiksniai raginami įsteigti studijų įstaigą, kuri sektų gyvenimą Lietuvoje visose jo srityse.

Pačios organizacijos pulsas pajustas išklausius sąjungų pirmininkų ir "Ateities" redaktoriaus pranešimų. Išreikšta pageidavimų, kad žurnale pasirodantieji straipsniai būtų diskutuojami susirinkimuose, gi iš kitos pusės pageidaujama, kad "Ateitis" pasirūpintų daugiau ideologinio turinio straipsnių. Posėdis kreipėsi į administratorių Joną Račkauską, Sr., dėkodamas už kruopštų "Ateities" piniginių reikalų tvarkymą ir

LIETUVOS NACIONALINĖ MOKSLŲ AKADEMIJOS BIBLIOTEKA

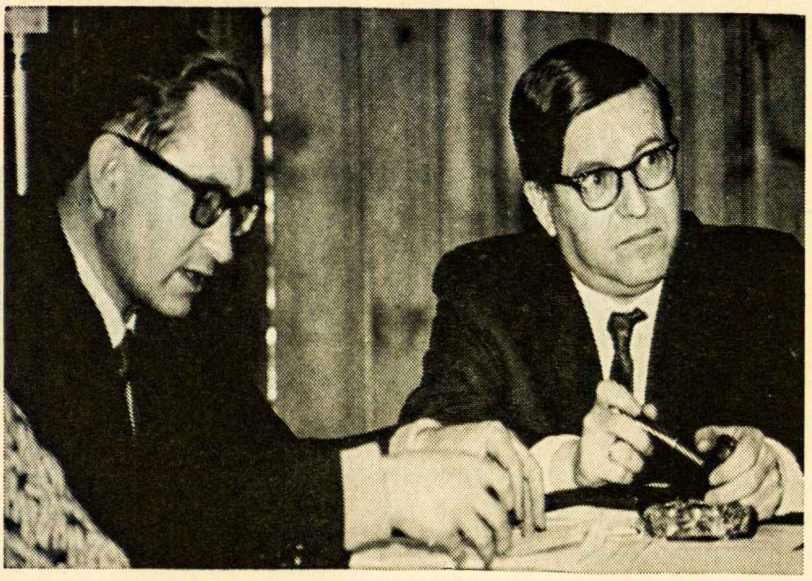

Sendraugių pirmininkas Juozas Baužys ir AF Vadas dr. J. Girnius
Nuotr. A. Viliušio

prašydamas ir toliau šiose atsakingose pareigose pasilikti.

Mūsų nuomone, Federacijos Tarybos posėdis iškėlė visą eilę klausimų, kurie verti tolimesnio svarstymo mūsų spaudoje. Šiam svarstymui atviri ir "Ateities" puslapiai. Į šį dialogą įsijungti kviečiame visus mūsų skaitytojus.

NEPRIKLAUSOMYBĖS GIMIMAS

1918.II.16 — jau keturiasdešimt aštuoni metai. To meto vokiečiui ar anglui Lietuvos nepriklausomybės paskelbimas turbūt atrodė beprotiškas gestas — kaip mažoji tautelė atsilaikys prieš rusų tautos svorį? Šiems stebėtojams 1940 m. įvykiai buvo tik politinio balanso išlyginimas. Politiniam balansui daug aukojama. Šiems stebėtojams ir mūsų šiandieninis troškimas laisvės savam kraštui atrodo beprotybė. Jie mūsų klausia: kaip jūs drįstat reikalauti laisvės savam kraštui, jei ją tegalima gauti karu, kuris visam pasauliui atneš sunaikinimą?

Būkime tiesūs. Mes karo netrokštame, nes karas sunaikintų ir mūsų mažą kraštą. Mes tačiau negalime suprasti, kad būtų galima artėti į taiką per neteisybę. Mes nepavydim laisvės nei vienai tautai. Mes nenorim laisvės savo tautai kitos tautos sąskaiton. Mes tik norim savo tautai laisvės. Mūsų tauta laisvės laukia. Jūs daug iš mūsų galite reikalauti, objektyvūs stebėtojai, bet jūs negalite norėti, kad mūsų tauta atiduotų ne tik laisvę, bet ir laisvės viltį.

Viltis daug nereikalauja. Viltis yra siuntinys iš už jūrų. Viltis yra žodis per radiją. Objektyvūs stebėtojai, supraskite: mūsų artimieji kalėjime. Kol jūsų žodžio klauso kalėjimo sargai, padėkite mums.

NEPRIKLAUSOMYBĖS AGONIJA

Neseniai mus pasiekė naujas kraujo spalvos viršeliais Jurgio Gliaudos romanas "Agonija", kuriame pro akis prabėga paskutinės Lietuvos nepriklausomybės valandos. Romanu gal jį netiktų vadinti, nes knygos nesinorėtų skirti grožinei literatūrai (pavyzdžiui, joje veikėjai neišryškėja kaip žmonės — pasilieka išblyškusiom gipso figūrom) — tai daugiau istorinio žurnalizmo knyga: mums dar artimų ir nevienam labai skaudžių įvykių dramatiškas atkūrimas.

Knygą rekomenduotume kiekvienam mūsų skaitytojui jau vien dėl to, kad ji duoda vientisą nelemtojo 1940 m. birželio įvykių interpretaciją. Knygoje skaitytojas susipažins su vyrais, kurie savyje turėjo nešti Lietuvos agoniją. Aišku, ir pats knygos autorius turbūt nemano, kad knyga duos galutinę įvykių, asmenų ir jų motyvų interpretaciją — ji tačiau yra puikus vadovas atsiminimų ir dokumentų knygoms. Pati "Agonija" turėtų iššaukti naują prisiminimų ir patikslinimų bangą (pavyzdžiui, "Drauge" jau atspausdintas geležinkelio tarnautojo patikslinimas apie prof. Voldemaro areštą). Kils kontraversija ir dėl knygoje pristatytų motyvų interpretacijos (pavyzdžiui, iki šio laiko Bizauskas nebuvo kaltinamas gan naiviu partiniu oportunizmu, kaip tai galima knygoje išskaityti), tačiau tai irgi duos medžiagos ateities istorikams. Yra puiku, kad Gliauda drįso knygą parašyti, nes šis Lietuvos valstybės laikotarpis mums labiau miglose paskendęs negu Vytauto ir Jogailos amžius. Knyga verčia ir pagalvoti, nes čia žmonės yra verčiami daryti sprendimus, kuriuos jie norėtų atstumti, nuo jų bėgti. Iš kitos pusės, to laiko daugelio naivumas rusų atžvilgiu kelia baimę, kad ir iš mūsų neretas į tas pinkles puola. Knyga yra ir visuomeninių santykių trapumo studija — pareigūnas labai greitai paklusta naujajai valdžiai ir jos aptarimui, kas yra išdavikas.

Jurgis Gliauda ant mūsų gal neužsirūstins, jei pora žodžių ir apie jį pasakysime. Pirmiausia,

kad mūsų lietuviškasis gyvenimas kur kas įdomesnis, kad jis rašo. Gliauda yra mums nuolatinė staigmena, nes kiekviena nauja jo knyga yra šviežias stiliaus ar temos eksperimentas. Tai pastebėjo ir neviena "Draugo" romano konkurso jury komisija. Todėl sveikindami Gliaudą naujos knygos ir naujos premijos proga manome, kad jį galime sveikinti ir kaip sekančių metų "Draugo" jury komisijos pirmininką.

FILMAI IR ORIGINALUMAS

Neseniai mums krito į akį vienas filmų gaminimo aspektas, kuris šios šakos stebėtojams jau turbūt seniai pažįstamas, būtent: filmų gamintojams įdomesni kiti filmai, negu mintis ar gyvenimas. Iš vienos pusės tai pasireiškia tematikos panašume ir triukų pasiskolinime. Pavyzdžiui, šiuo metu vargas tam žiūrovui, kuris šnipuose nemato ko nors juokingo. Prieš mus guli žurnalas, kuris teigia, kad filmas apie pilietį, vardu Titnagas, yra šaipymasis iš filmų, kurie šaiposi iš filmų apie agentą Jokūbą Užstatą, kurie savo ruožtu šaiposi iš rimtų filmų apie šnipus. Nepatinka šnipai? Komedijos šaiposi iš ankstyvesniųjų komedijų, karo filmai rodo karą, kuris vyko kituose filmuose. Šia prasme tipiškas ir naujasis Adolfo Meko filmas "Double-Barreled Detective Story" — paviršutiniškai tai atrodo sumestinis farsas, bet, turbūt, filmų ekspertai jame ras subtilių pasišaipymų iš arklių ir revolverių epų, kurie dar kartą įrodys Meko filmų meno erudiciją. Filmų žiūrovas, tačiau, vistiek išeina su klausimu: kiek vaisingas gali būti kūrybingumas, kuris remiasi pašaipa ir šaržu?

Šia prasme labai šviežia akiai buvo naujoji "Aukso Žąsis". Filmas be pretenzijų — maža scena, kaip ir mažas jos biudžetas, tačiau parodyta išradingumo (dūmai, Kleopų galerija, surrealistiškas grimas — dėl jo galima būtų ir ginčytis). Simpatiškas mažytis filmas, kuris nebando būti dar vienu pamėgdžiojimo pamėgdžiojimu. Jau vien dėl to verta mūsų skaitytojų simpatijos. Gi tie, kurie prieš filmo meną nusistatę, galėtų nueiti ir užsimerkę sekti lengvą, gaivinantį Birutės Pūkelevičiūtės fantazijos žodį.

RELIGINIS KONGRESAS

Šią vasarą vyks du kongresai — liepos mėnesio pradžioj Jaunimo Kongresas Chicagoje ir rugsėjo pradžioje Religinis Kongresas Washingtone. Apie Jaunimo Kongreso programą savo skaitytojus apšviesim vėliau, kai ji išryškės — šia proga norėtume supažindinti su planais Religiniam Kongresui. Kadangi programa dar tebėra komisijų svarstoma, ji gali keistis, bet bendrieji bruožai pasiliks tie patys.

Religinis Kongresas prasidėtų šeštadienį, rugsėjo 3 d., maždaug nuo pietų, Amerikos Lietuvių R.K. Federacijos ir Kunigų Vienybės atskirais posėdžiais. Šeštadienio popietį apie 5 val. būtų konsekruojamas koplyčios altorius ir laikomos Mišios — jas laikytų trys lietuviai vyskupai prie trijų altorių skirtingose vietose (tikimasi, kad šiose Mišiose dalyvaus 15,000 žmonių). Katedros viduje vykstančioms Mišioms giedotų chorai — kol kas dar nesusitarta dėl lietuviškų giedotinių mišių žodžių, bet tikimasi, kad tai greitai bus išspręsta. Lauke laikomose Mišiose dalyviai turbūt atsakys giedojimu be choro pagalbos. Tą pačią dieną ruošiamas dailiojo žodžio vakaras.

Sekmadienio ryte programa dar neaiški. Yra balsų, kurie siūlo sekmadienį suruošti maldos eiseną nuo Lietuvos ambasados iki koplyčios — tai būtų tylus, bet prasmingas protestas, kuris atkreiptų sostinės akis į Lietuvoje persekiojamus tikinčiuosius. Popietis būtų skirtas koplyčios ir dedikacijos iškilmėms. Penktą valandą numatomas iškilmingas kongreso posėdis. Šio posėdžio pagrindinei kalbai kviečiamas prof. Antanas Maceina. Galima galvoti, kad dėl vien šios paskaitos apsimokėtų važiuoti į Washingtoną. Vėlyvą vakarą prasidėtų puota, kurios metu žodį tartų kuris žymesnis JAV valstybės vyras.

Pirmadienio ryte numatomi moterų, muzikų, jaunimo posėdžiai. Pastarajam pravesti kviečiama Ateitininkų Federacija — ji prie šio posėdžio paruošimo prisidėti kvies kitas šio krašto lietuvių jaunimo organizacijas.

Kalbant apie Religinį Kongresą, teko girdėti balsų, kad jį reiktų padaryti ne vien lietuvių katalikų sąskrydžiu, o visų lietuvių tikinčiųjų susitikimo diena, į jį kviečiant taip pat mūsų protestantus ir pravoslavus. Taip pat reiškiama pageidavimų, kad liturginė kongreso programa uždegtų lietuvius kunigus ir pasauliečius maldai gimtąja kalba. Ta prasme mums pavyzdžiu gali būti praeitais metais Washingtone įvykęs slovakų kongresas, kuriam sukurtas slovakų kalba Mišių giesmes su dideliu įsijautimu ir jėga giedojo visa katedra. Kitoje plotmėje, reiškiama pageidavimų, kad kongreso kultūrinė programa būtų kuo turiningesnė. Spaudoje keliami balsai, kad būtinai reiktų suruošti stiprią religinio meno parodą, kuri tęstųsi sostinėje ir po kongreso uždarymo.

psichoanalizė ir

KAZYS JANKAUSKAS

Nuo pat psichoanalizės atsiradimo katalikai iš aukšto ir abejingai žiūri į šią naują mokslo šaką, dažnai neigdami jos vertę, bet dažniausiai sakydami, kad katalikams psichoanalizė yra nereikalinga, nes jie turi išpažinties sakramentą. Šitokį pasisakymą tur būt neretai esat girdėję nevien tiktai iš eilinių katalikų, bet ir iš bažnyčios vadų, teologų ir net psichologų. Pavyzdžiui, Father White sako, kad išpažintis yra tiktai naivus ir neišvystytas psichoanalizės pirmtakūnas. Tokią pačią idėją išreiškė žymus psicologas, daktaras C.G. Jung,sakydamas, kad Freudo psichoanalizės mokslas yra išpažinties sakramento nudailintas rezultatas. Kitaip sakant, jie lygina išpažintį su psichoanalize ir šias plačiai skirtingas sritis klasifikuoja kaipo vieną. Su šitokiomis nuomonėmis gali sutikti tik tas, kuris aiškiai nežinąs nei apie išpažinties sakramentą, nei apie psichoanalizės mokslą, arba tas, kuris dar nesuderinęs žinių apie šias sritis.

Iš pirmo žvilgsnio psichoanalizė ir išpažintis atrodo iš daugel pusių labai panašios. Bet šitie panašumai yra tiktai antraeiliai, nes pagrindiniai principai yra radikališkai skirtingi ir to-

išpažintis

limi. Teisybė, abidvi šios sritys turi terapeutiškos vertės, bet tie kurie laiko išpažinties sakramentą tik kitokiu psichoterapeutikos metodu, labai klysta. Iš pat pradžių jų net negalima lyginti, nes išpažintis yra sakramentas ir dėl to priklausąs viršgamtai, ir tas, kas Dievo sferoje, neturi sau lygaus nei panašaus. Kai katalikas eina išpažinties ir visa širdimi gailisi už savo padarytas nuodėmes, jis įsitikinęs, kad gautas išrišimas ateina iš Dievo. Tas asmuo prisipažįsta savo nuodėmingus darbus ir veiksmus ne kunigui, bet Dievui. Štai, čia ir yra vienas iš pagrindinių principų, kuris neleidžia lyginti išpažintį su psichoanalize; pirmoji yra religijos sferoje, o antroji — medicinos.

Nors išpažintis ir priklauso viršgamtiškai plotmei, ji turi šiek tiek psichoterapeutiškos vertės, nes per išpažintį besigailintis nedik praranda padarytas nuodėmes, bet ir praranda tą kaltės jausmą ir įsigyja nerūpestingumo ir savęs pasitikėjimo jausmą. Turbūt esat nekartą po geros išpažinties sau pasisakę: "Jeigu šis (kaltės) jausmas būtų bent ilgiau užsitęsęs, turbūt, būčiau sudurnavojęs." Tai matome, kad išpažintis gan aiškiai prisideda prie žmogaus protinio gerbūvio. Bet ar čia yra išpažinties pagrindinis tikslas? Ne, išpažinties bendras siekimas yra nuodėmių atleidimas, o terapeutiška vertė atsiranda tik kaipo rezultatas šio pagrindinio tikslo. Bet psichoanalizės pirmutinis ir pagrindinis tikslas yra psichoterapeutika.

Net kada ir psichoterapeutika yra išpažinties rezultatas, o ne pagrindinis tikslas, reikia pripažinti, kad katalikas daug geriau jaučiasi po išpažinties negu prieš išpažintį. Bet čia atsiranda trečias iš svarbiųjų skirtumų tarp išpažinties sakramento ir psichoanalizės. Išpažintis terapeutiškai pasireiškia tiktai protiškai sveikam žmogui; tik tam individui, kuris sąmoningai žino nuodėmių priežastis. Yra žmonių, kuriuos nepaliaujamai kankina kaltės jausmas, ir kuris pasireiškia be jokios sąmoningos priežasties (tokie žmonės klasifikuojami kaip neurotikai). Kitaip sakant, šio jausmo pradmuo yra proto gilumose (pasąmonėje). Nei pats išpažinties veiksmas nei kunigai neturi priemonių prieš tokius jausmus kovoti ir dėl to negali tam asmeniui padėti. Čia yra analisto sritis; tai yra jo darbas išliuosuoti to žmogaus nustelbtus įtempimus, kurie valdo jo jausmus ir elgesį. Išpažintis nėra priemonė su kuria galima tyrinėti žemiau-sąmoningas plotmes; čia yra psichoanalizės uždavinys. Bet taip pat kaip išpažintis negali padėti neurotikui, psichoanalizė negali padėti nuodėmingam individui.

Nuodėmė, kaipo sąmoningas blogumas nepadaro žmogaus neurotiko ir išpažintis kaipo nuodėmių atleidimo sakramentas negali pagelbėti neurotikui. Išpažinties pirmutinis interesas yra nuodėmė ir moralė, o psichoanalizė visiškai nesirūpina apie nuodėmę nei apie moralę, nebent jų nustelbimas sukelia žmoguje psichiškų pasireiškimų.

Su C.G. Jung, Father White ir kitų pasisakymais, kad išpažinties sakramentas yra tiktai psichoanalizės pirmtakūnas ir iš esmės tas pats dalykas, negaliu sutikti. Šios dvi sritys pagrindiniais principais yra radikališkai skirtingos ir nesiduoda klasifikuotis kaipo viena ir ta pati sritis.

NAUDOTA MEDŽIAGA

Catholics and Freud. New Repub 126:7 Ap 28 '52.

Moral Conflict and Psychiatry. T.S. Szasz. Yale R 49:555-66 Je '60.

Pillar of Fire, by K. Stern, Review. Commoweal 61:336-9 De 24 '54.

Pius on Psychoanalysis. Newsweek 41:101 Ap 27 '53.

Psychoanalysis Again. Commonweal 56:621 O 3 '52.

Psychoanalysis condemned? psychoanalysis and Catholicism. Commonweal 56:61 Ap 25 '52.

Sin, sickness and psychiatry. J. R. Connery. America 102:493-5 Ja 23 '60.

baibokai

Ką tik buvo nustoję lyti ir saulės spinduliai praskleidė debesis. Beveik buvo galima girdėti juos atsimušant nuo pastatų sugriuvusių sienų. Kaip paklydę klajūnai, saulės spinduliai iš lėto aušvietė gatves. Lyg vis virsdamas į priekį ir žiūrėdamas į šaligatvį ėjo senelis. Žila galva buvo sušlapusi nuo lietaus. Aidai jo skubių žingsnių skambėjo kitame šone gatvės. Žiurkė iškišo nosį per išlaužtų durų plyšį ir pamačius nematytą gyvybę tuoj pabėgo. Nepakėlęs akių nuo šaligatvio, senelis staiga pasuko į kairę ir įlipo per sugriuvusios krautuvės sudužusį langą. Virš lango kreivai kabėjo ženklas: "Articles of Value Bought and Sold". Atsistojęs vidury krautuvės jis apsidairė. Jam buvo labai daug metų, bet akys kažin kaip nepaseno. Nuėjęs į tamsesnį krautuvės kampą jis atsisėdo ant apverstos dėžės. Lentynos buvo tuščios. Per krautuvės išdužusį langą, skersai plačios gatvės, buvo galima matyti eilę didelių išdaužtų langų. Senelis krūptelėjo kai sudužęs gabalas stiklo iškrito iš rėmų ir suskilo ant gatvės. Kažkas lauke subruzgėjo.

— Labas Dominykai.

— Šššššš. Sėsk ir tylėk!

Nieko neklausęs mažas berniukas ramiai atsisėdo šalia Dominyko.

Neužilgo atėjo ir antras. Pasveikinęs Dominyką, atsisėdo kitame šone.

Už dešimties minučių aštuoni vaikai sėdėjo aplink Dominyką.

— Dominykai, ką mums papasakosi šiandien?

— Taip, ką papasakosi?

Dominykas pažiūrėjo į visus veidelius, atsuktus į jį. Visi buvo švariai nuprausti. Jų švarios uniformos keistai atrodė krautuvėje. Jis suraukė kaktą.

— O kur Petras?

Visi vaikai tylėjo. Pagaliau Jonas atsiliepė.

— Petras išvažiavo atostogų.

Senelio galva nulinko. Vaikai tylėjo.

— Vaikai, aš jums šiandien papasakosiu apie Kalėdų Senį.

— Bet Dominykai, Kalėdos tai...

— Ne, ne, Joneli. Ne.

Dominykas giliai atsikvėpė ir pradėjo pasaką.

— Kasmet Kalėdų naktį Kalėdų Senis visiems geriems vaikams atnešdavo dovanų. Jis skrisdavo per dangų su rogėmis, pasikinkęs elnius, sustodavo ant stogų ir nusileisdavo per kaminus. Vis jį vaikai mėgindavo pagauti, bet niekaip nesisekė. Vieną kartą tuoj po Kalėdų visi nustebo. Per televiziją Kalėdų Senis vaikų prašė pagalbos. Jis paskelbė, kad per tas Kalėdas jis negalėjo duoti jokių dovanų vaikučiams vienoj tolimoj žemėj, nes visi jo pagelbininkai nykštukai buvo nužudyti.

— Kas tai buvo nykštukai? — paklausė geltonplaukė mergytė.

— O, jie buvo Kalėdų Senio padėjėjai. Jie jam padarydavo visus žaislus, kuriuos jie išdalindavo vaikams. Jie buvo visi maži žmogučiai su ilgomis nosimis. Juos Kalėdų Senis labai mylėjo.

Visi vaikai, nei nešnabždėdami, klausėsi toliau.

— Kalėdų Senis toliau pasakojo, kad jo nykštukus nužudė baibokai. Jie buvo lygiai tokie patys kaip nykštukai, bet su trumpomis nosimis. Kalėdų Senis prašė šios žemės vaikus, kad jie užkariautų tuos baibokus. Visi vaikai, kaip bičių pulkas sukilo. Tėveliai labai nenorėjo, kad jie eitų. Bet ką darysi? Nebuvo galima leisti tiems vaikams kentėti baibokų rankose. Be nykštukų nebūtų jiems dovanų. Buvo stebėtina kas darėsi. Visi vaikai, kurie turėjo šautuvus, greit pasisiūlė. Tie, kurie neturėjo, prašė tėvelių, kad nupirktų. Kiti patys pasidarė kardus. Dieną naktį šviesos degė. Ilgą laiką pilni laivai plaukė skersai platčias jūras į tolimą žemę. Daug lėktuvų išskrido. Išvažiuodami visi vaikai šaukė: "Mirtis baibokams!". Daug ir vaikų žuvo. Laivai ir lėktuvai niekad negrįždavo tušti. Vis parveždavo jaunų lavonų. Daug verksmo buvo šioj žemėj. Artėjo jau sekančios Kalėdos. Kova dar žiauriau siautė. Numirusių skaičius didėjo. Keletas vaikų pradėjo bijoti. Kilo dideli ginčai. Kai kurie klausė:

— O kas blogo su tais baibokais? Jų nosys tik trumpesnės.

Jie sakė, kad Kalėdų Senis tik apgaudinėja. Pradėjo klausinėti, kodėl Kalėdų Senis ne visiems lygiai geras dovanas duoda. Truputį po truputį, visi pradėjo abejoti Kalėdų Seniu ir tuo, ką jis sakė. Kalėdų Senis vis prašė ir prašė naujų kareivių per televiziją. Vaikai sakė:

— Mums nereikia Kalėdų Senio. Mes žinom, kad tėveliai meluoja apie jį.

Savanorių daugiau nebuvo. Artėjo Kalėdos ir Kalėdų naktis. Buvo neramu. Tą Kalėdų naktį, vietoj dovanų po eglute, visi vaikai rado po negyvą nykštuką.

Vaikams iš akių ašaros riedėjo.

Staiga kambaryje stovėjo trys vyrai. Senis Dominykas palengva pradėjo stotis. Kulka, jam besistojant, užmerkė akis.

Vienas iš vaikų šaltai paklausė vyriškį:

— Ar jis buvo blogas vyras?

— Da!

Du baibokai su bukom nosim naktį atvažiavo ir palaidojo senelį tolimuose laukuose.

Praėjus dešimčiai metų Petras aplankė nepažymėtą senelio kapą. Atsukęs veidą į vėją, jis ištarė:

— Niekam nesi davęs tokios dovanos, kaip man, seneli.

ŽIŪRONAI

A. A. Prof. Dr. Vitas Manelis

Praėjusieji metai buvo labai negailestingi mūsų išeivijai, nes jos gretas apleido daug taurių lietuvių. Jų tarpe ypač minėtinas prof. dr. Vitas Manelis, nuo kurio staigios ir peranksyvos mirties šių metų vasario 2 d. suėjo lygiai pusė metų.

Mirė jis širdies smūgio ištiktas sėdėdamas savo darbo kabinete, vos prieš kelioliką minučių padiktavęs sekretorei raštą. Tuo metu jis buvo 55 metų amžiaus.

Sunku trumpo straipsnio apimty aptarti velionio gyvenimą bei jo nuveiktus darbus, tačiau būtina yra pabrėžti, kad jis, tiek savo išsimokslinimu bei išsilavinimu, tiek švelniu būdu bei vidine kultūra buvo tikrai neeilinė, išskirtinė asmenybė. Ir jeigu jo vardas taip dažnai nemirgėjo mūsų spaudos puslapiuose, tai tik dėl didelio jo kuklumo. Velionis nemėgo reklamos ir į pirmąsias eiles išeidavo tik einamų pareigų bei aplinkybių verčiamas.

A.a. prof. Manelis buvo neeeilinių gabumų, darbštus ir mokėjo sistemingai dirbti. Tiek Rokiškio gimnazijoj, kurią jis baigė būdamas vos 16 metų amžiaus, tiek studijuodamas Žemės Ūkio Akademijoj, kur jis įgijo diplomuoto agronomo ir žemės ūkio mokslų daktaro laipsnius, tiek, pagaliau, profesoriaudamas, jis visuomet buvo pirmaujančių tarpe. Ir kolegų, ir studentų jis buvo labai vertinamas.

Pamėgęs mokslą, velionis ir šiame krašte studijavo, įgydamas verslo administracijos magistro laipsnį. Tarnyboje jis iškilo į vadovaujančius didelės įmonės pareigūnus. Deja, perankstyva mirtis ir šioj srity neleido jam pareikšti visus savo sugebėjimus.

A.a. profesorius stipriai reiškėsi lietuviškoje bei katalikiškoje veikloje. Ypač jam buvo brangūs ateitininkai, kurių idealams jis tarnavo nuo gimnazijos suolo iki pat mirties. Jų jis neišsižadėjo ir pirmojo bolševikmečio dienomis, kada tai buvo itin pavojinga.

Ateitininkų organizacijoj velioniui teko eiti įvairias atsakingas pareigas. Prieš keletą metų jis buvo Ateitininkų Sendraugių Sąjungos Centro Valdybos pirmininku.

Būdamas gilus patriotas ir tvirtas katalikas, a.a. profesorius mielai bendravo su kitų įsitikinimų žmonėmis ir gerbė jų nuomonę. Ir tikrai įdomu būdavo stebėti, kaip jis, kad ir karščiausių diskusijų metu, ramiai parinkdavo savo nuomonei paremti švelniausius išsireiškimus, kad tik neįskaudinus oponentų. Tai buvo geriausias tolerancijos pavyzdys.

Tiek tarnyboje, tiek mokslinėj bei visuomeninėj veikloj, tiek, pagaliau, šeimoj, velionis buvo itin pareigingas. Jeigu jis apsiėmė ką nors padaryti, galėjai būti visiškai tikras, kad tai bus laiku ir tinkamai atlikta, nors tai dažnai kainuodavo jam daug nemigo naktų.

Lietuviškoji visuomenė įvertino ir pagerbė a.a. prof. Manelį gausiai atsilankydama į koplyčią ir palydėdama jį į amžino poilsio vietą — Šv. Kazimiero kapines. Mums gi ateitininkams tenka pagerbti jo šviesią atmintį sekant jo kilniu pavyzdžiu ir bent dalinai užpildyti tą spragą, kuri liko jam peranksti mirus.

Balys Vitkus

A.a. prof. V. Manelis prieš keliolika metų savo darbo kabinete

studentų ateitininkų sąjungos dabartinis stovis

AUGUSTINAS IDZELIS

Studentų Ateitininkų Sąjunga šiais metais pradeda savo 21 metus išeivijoje. Žiūrint į Sąjungos išorinę sudėtį, du reiškiniai krenta į akį. Pirma, didesnis skaičius sąjungos narių susidaro iš studentų, kurie nebuvo dar gimę, kada sąjunga atsistatė Vokietijoje. Sąjungos narių amžiaus vidurkis yra maždaug 19 ar 20 metų. Antras reiškinys, kad studentės, o ne studentai sudaro sąjungos didesnę dalį. Net trys draugovės: Clevelando, Philadelphijos ir Toronto yra vadovaujamos studenčių. Tų dviejų reiškinių implikacijos turi daug svarbos sąjungos organizacinėje ir ideologinėje veikloje.

Pranešimas bus padalintas į dvi dalis. Pirmoje dalyje duosiu grynai subjektyvią, impresionistišką interpreaciją amžiaus ir lyties nelygumo problemos. Antroje dalyje bandysiu duoti analizę dabartinio stovio ir konkrečių pasiūlymų.

I. Sąjungos veidas

Sąjunga per paskutinius du metus buvo užlieta pirmokų ir antrokų. Dalis naujų narių buvo gerai paruošti — tai buvę kuopų pirmininkai, vasaros stovyklų darbuotojai ir panašūs asmenys. Žinoma, šitas skaičius buvo mažas. Daugumas atėjo į sąjungą be jokios orientacijos ir supratimo kaip dirbti. Dažnai jie iš karto buvo išrinkti į draugovių valdybas. Draugovių veiklos lygis krito. Vyresnieji draugovės nariai, vietoje paramos jaunesniesiems studentams, pasitraukdavo iš draugovės veiklos. Žiūrint iš vienos pusės, jaunesnė sąjungos sudėtis ir stoka patyrimo sudaro rimtą problemą, bet iš kitos pusės, tai parodo, kad sąjunga nėra surišta tik su viena karta, ji, dėka MAS, vis save atsinaujina. Bendrai kalbant, sąjungos jaunesniuose nariuose yra daug potencialo — tik reikia mokėti teisingai panaudoti.

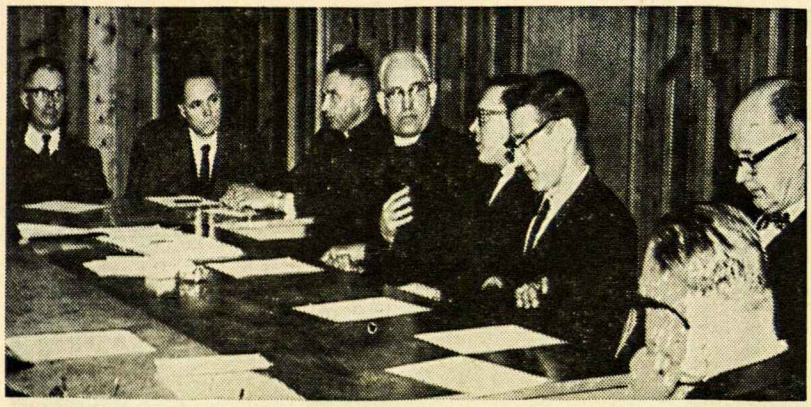

Federacijos valdyba posėdžiauja Nuotr. A. Viliušio

Žymiai svarbesnė problema yra faktas, kad studentės ateitininkės sudaro sąjungos daugumą. Atsakyti į klausimą "kodėl", yra sunku. Gal būt pats faktas, kad mergaitės dominuoja veikloje, atbaido vyrus. Tačiau priežastis yra gilesnė. Per paskutinius 6 ar 7 metus ateitininkiško studentų tipo nebuvo sąjungoje sukurta. Bandymų buvo. Korp! Grandis buvo sukūrusi vieną studentišką tipą — tačiau jis neatstovavo visą sąjungą, o tik Grandį — tiksliau sakant, grupę gerai susigyvenusių draugų Chicagoje. Dėl tos priežasties Korp! Grandis nesugebėjo sudaryti prieauglio ir apie ją daugiau nesigirdi. Korp! Grandies antitezė buvo Korp! Klumpė!, kuri savotiškai bandė sukurti studento tipą. Tačiau "Klumpė" buvo daugiau linkusi skrajoti po filosofijos padanges ir nenorėjo nutūpti ant žemės — nors ir šūkis buvo "Su Klumpe per purvyną!" Korp! Kęstutis visados buvo aiškus; berods, ji buvo pogrindinė organizacija su slaptais konventais ir kitais neaiškiais užsimojimais. Vyrų korporacijos nesugebėjo sukurti visapusišką studento tipą. Iš studentijos naujų vyrų buvo mažai pritraukta, o MAS duodavo SAS daugiausia merginas. Rezultatas yra, kad studentės dabar dominuoja. Ką tai reiškia? Manau, kad visų pirma intelektualinis ir ideologinis sąjungos lygis krito. Dabartinė studentė žiūri į gyvenimą iš praktiško moteriško taško. Organizacinėje plotmėje jos svarbiausias tikslas yra pramoginis, socialinis: šokiai, slidinėjimas, sutikimas naujų asmenų. Kada studentė artinasi prie studijų galo, vyro suradimas pasidaro svarbiausias gyvenimo tikslas. Vis daugiau ir daugiau studenčių pareiškia nuomonę, kad organizacijos svarbiausias tikslas yra padėti nariams sukurti lietuviškas šeimas. Pažiūra yra savotiškai sveika ir suprantama. Tačiau ideologinei organizacijai kenksminga. Žinoma yra išimčių.

Studentai vyrai sudaro mažumą sąjungoje. Šita mažuma yra pasidalinusi į visą eilę mažesnių grupių pagal amžių, pasaulėžiūrinius įsitikinimus ir organizacinį užsiangažavimą. Bendrai žiūrint, vyruose yra žymiai daugiau savitarpy skirtumų, kaip pas studentes.

Jaunesnieji studentai, kaip ir studentės, kol kas nesudaro rimtos problemos — jie dar turi užsidegimo ir idealizmo. Didžiausias trūkumas, kaip minėjau anksčiau, yra stoka organizacinio patyrimo ir ideologinio subrendimo. Iš šitų studentų galime daug tikėtis! jiems tiktai reikia gerai paruošto vadovavimo.

Didžiausia problema yra su vyresniaisiais studentais. Vyresnių studentų tarpe yra ypatingai daug pasaulėžiūrinių skirtumų. Yra elementas studentų, kurie žiūri į religiją, moralę ir gyvenimo tikslą gan liberaliai ir laisvai. Bažnyčios lankymas, sakramentų priėmimas jiems pasidarė reliatyvus dalykas; lytinio moralumo klausimas pasidarė grynai subjektyvinis ir asmeninis reikalas. Sąjungoje yra asmenų, kurie gyvena pagal savo krikščioniškus pasaulėžiūros principus. Šitie studentai sudaro ideologiniai subrendusį elementą. Reikia apgailestauti, kad šitų studentų įtaka mažėja. Daugumas ideologiniai subrendusių studentų yra išsiskirstę po visus Amerikos kampus, ir savaime aišku, jų įtaka į studentiją yra maža. Daug ideologiniai subrendusių studentų pasitraukia iš sąjungos veiklos kada jie veda ar jaučiasi, kad jie yra seni. Taip pat dalis studentų pasitraukia iš sąjungos nusivylę bendru lietuvišku gyvenimu.

Viena problema liečia visus studentus — jaunesniuosius ir vyresniuosius, tradicinės ir reliatyvistinės pasaulėžiūros, ideologiniai subrendusius ir nesubrendusius — tai yra gėrimo problema. Gėrimas ypač sudaro rimtą problemą parengimuose, kur yra pritraukiama didesnis

Chicagos studentų
ateitininkų draugovės nariui
TADUI RŪTAI,
jo brangiam tėveliui mirus,
reiškiame gilią užuojautą.

skaičius studentų. Gėrimo problema yra asmeniška; organizacinėje plotmėj mes galim drausti gėrimą, tačiau jis vis bus. Gėrimo problematika studentuose būtų gera tema psichoanalitinei studijai ar dizertacijai.

II. Dabartinio Sąjungos stovio analizė

Dabartinė sąjungos sudėtis yra margaspalvė. Jos iš karto negalima pakeisti. Daugumas studentų vis žiūrės į organizaciją iš pramoginės ir socialinės pusės. Pasaulėžiūriniai skirtumai egzistuoja ir jų greitai nebus galima panaikinti. Paėmus visus skirtumus, sąjungoje randasi dualistinis narių susiskirstymas, kurį sudaro ideologiniai subrendę ir nesubrendę studentai. Šitą dualistinę sudėtį sąjungoje negalima iš karto panaikinti, nes visa sąjunga subyrėtų. Tačiau konkretūs žingsniai turėtų būti daromi grąžinti ideologinį momentą į sąjungą.

Visų pirma, reikia paimti sąjungoje visus ideologijai prijaučiančius narius ir padaryti iš jų efektingus kadrus, kurie galėtų pamažu pakeisti visos sąjungos orientaciją. Šitie kadrai turėtų būti paruošti vadovų kursuose. Kursų tikslai turėtų būti du: pirma, suformuoti tvirtą, ideologiniai sąmoningą; antra, pristatyti metodus ir būdus kaip pakeisti sąjungos orientaciją. Tikslai yra seni, tačiau pedagoginiai kursų principai turėtų būti drąstiškai pakeisti. Reikia pradėti akcentuoti dinamišką, dialektinį ateitininkų ideologijos bruožą. Ateitininkija gimė kovoje su rusišku nihilizmu, pozityvizmu ir marksizmu. Ateitininkijos gimimą mes galim interpretuoti kaip dialektinį pasipriešinimą prieš aiškius ir realius priešus. Ideologijos intensyvumas buvo išlaikytas Lietuvoje, kol MAS buvo draudžiama veikti. Kol vyko kova tarp skirtingų pasaulėžiūrų, ideologija buvo gyva ir reikšminga. Kada pasaulėžiūriniai skirtumai pranyksta, ideologijos reikšmė sumažėja.

Mano supratimu, ateitininkų ideologija susidaro iš dviejų būdingų elementų: pirma, iš idėjinės sistemos, kuri jungia asmenis su panašiomis pasaulėžiūromis; antra; iš organizacinės struktūros ir metodikos, kuri yra pritaikyta įgyvendint pasaulėžiūrines idėjas konkrečiose gyvenimo aplinkybėse. Sąjungos istorijoje visada buvo problema, ar idėjinis ar organizacinis elementas dominuos veiklą. Buvo sunku išlaikyti lygsvarą tarp tų dviejų elementų. Kada buvo aiškus pasaulėžiūrinis konfliktas, idėjinis elementas dominavo ateitininkuose. Ideologijos reikšmę galima tiesioginiai surišti su pasaulėžiūrine kova. Nemanau, kad reikia atkreipti dėmesį į faktą, kad pasauly vyksta ideologinis konfliktas. Pas studentus, tačiau, šitas konfliktas neturi daug reikšmės, nes studentas nėra tiesioginiai ir asmeniškai įtrauktas. Norint iškelt ideologinį sąmoningumą studentuose, reikia visų pirma išryškinti ir užakcentuoti pasaulėžiūrinį konfliktą. Tik pastatymas studento į tiesioginio, asmeniško ir principinio apsisprendimo padėtį padarys ateitininkų idėjinę sistemą reikšmingą. Mes galim pastatyti studentus tokioje padėty, kada mes supažindinsim juos su judėjimais ir klausimais, kuriuose yra aiškūs idėjiniai ir pasaulėžiūriniai skirtumai. Turiu minty, pavyzdžiui, civilinių teisių ir taikos judėjimus. Nors ir studentas nesutinka su išreikštom tų sąjūdžių idėjom, tai kovojant su prieštaraujančių idėjų apraiškomis, kiekvienas yra priverstas aiškiai suformuluoti savo pasaulėžiūrinius įsitikinimus — įsitikinimai tada pasidaro asmeniškai reikšmingi, o ne tik tušti žodžiai, kurie neturi jokios gyvenime reikšmės. Susitikimas su atstovais prieštaraujančių ideologijų yra priemonė prikelti studentiją iš pasyvumo. Asmeninis santykiavimas su asmenimis iš okupuotos

"Giedros" korporacijos narei
DONATAI KARNAUSKAITEI-KARAITIENEI
mirus, jos artimiesiems reiškiame užuojautą.

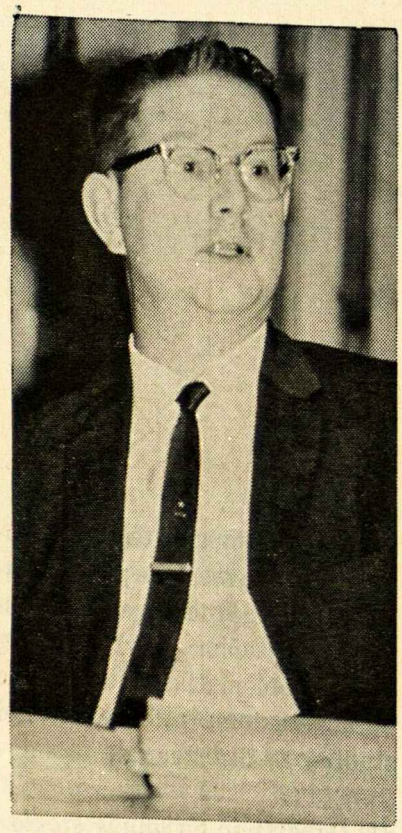

Dr. Vytautas Vardys, Ateitininkų Federacijos Tarybos pirmininkas
Nuotr. A. Viliušio

Lietuvos gali būti suprastas šita prasme. Tiesioginis ir atviras dialogas su komunistinės ideologijos astovu gali būti labai efektingas būdas išvystyti ateitininkišką ideologinį sąmoningumą. Žinoma, metodika šitokiems kontaktams turėtų būti aiškiai ir atsargiai išdirbta. Paprastas studentas, kuris nėra gerai pasaulėžiūriniai subrendęs, ir kuris nepažįsta detališkai sovietinio pasaulio padėties, gali labai lengvai būti paveiktas ir suklaidintas gerai išlavintų ir paruoštų komunistų.

III. Organizacinės veiklos klausimai

A. Vadovų Kursai:

Studentų Ateitininkų Kursai — Stovykla, kuri įvyko Round-Up Lake, buvo kompromisas tarp pramoginės ir studijinės stovyklos. Praktika parodo, kad išlaikyti pusiausvyrą yra sunku; paprastai pramoginis elementas dominuoja. Vadovų kursų tikslas būtų intensyviai pastudijuoti dabartinę studentų padėtį ir išdirbti konkrečius būdus, kaip atgaivinti pasaulėžiūrinius ir ideologinius klausimus pas studentus. Kursai turėtų įvykti paskutinį kovo mėnesio savaitgalį. Dalyvių maksimum skaičius būtų 25. Studijinis planas dar nėra išdirbtas.

B) Studentai Ateitininkai ir Bendra Stovykla:

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Bendra Stovykla įvyks Dainavoje. Dainavoje bus keturios pastovyklės — Skautų, Neo-Lituanų, LSS ir Ateitininkų. Skautų bus didžiausias skaičius, su gera vadovybe ir organizacija. Programa bus bendra — išdirbta komiteto, vadovaujamo A. Saulaičio, SJ. A. Saulaitis taip pat bus visos Stovyklos koordinatorius. Bendroje stovykloje ateitininkai negali pasirodyti silpnai. Tam tikslui būtų pageidautina, geriau sakant, *būtina,* kad stovykla būtų vadovaujama filisterio ar jaunesnio sendraugio. Bendros Stovyklos programa dar nėra išdirbta. Kai pradėsim kviesti paskaitininkus ir referentus, SAS CV prašo, ir net maldauja, kad ateitininkai prelegentai neatsisakytų. Paskutiniu laiku yra ypatingai sunku gauti ateitininkus kalbėtojus.

Visos studentų organizacijos yra raginamos finansuoti vieno nario atvažiavimą iš užsienio. SAS, kaip ir kitos studentų organizacijos, sutiko. Tačiau SAS pati viena negalės visų išlaidų padengti. Mes kviečiam ASS prisidėti ir tuo padaryti savo įnašą į Jaunimo Metų darbą.

trys eilėraščiai

MEDŽIAI RUDENS VAKARĄ

Mirga lapeliai,
Mirga skaudžiai,
Trykšta tamsus, juodas jų
kraujas.

Gelsvam vakaro,
Raudonam fone,
Vaitoja gailiai, atodūsį skaudų
duoda.

Šlama, ošia,
Šlama šiurpiai,
Trokšta gyvybės, toliau
egzistuoti nori.

Paslaptis mirties,
Būties
— Ir Prisikėlimo, švelniai, gyvai
kalba.

Kas ten kalba!
— Jau tamsiai
Geltona, raudona.

MIESTAS VAKARE

Susibūręs ilsisi miestas,
atsidūsta;
Apmirę medžiai stovi su
pastirusiom šakom.
Kur tai tolumoj paukštis
vienišai suklykia.
— Atrodo jis šiek tiek dažytas
paraudus vakaram.

Girdėtis parko aikštėj klegesys
mažųjų;
Skardžiai sušunka motina
beieškanti vaikų;
Tarytum murmesys pratrūksta
vyro balsas.
— Lyg juose ryškėja tyluma,
tas paradoksiškas garsas!

LAPKRIČIO 29

Daužosi lauke aštrus su snaigėm
vėjas;
Čia gera kambaryje — šilta ir
jauku.
Bet stojasi man vaizdas prieš
akis
— Toli per sniegą judanti
žmonių eilė.

Jie verda viduje, bet ramūs
Kenčia už mane
Plačioje tundroje
— Jie mano Broliai.

mokame labai ramiai ir tyliai sėdėti...

RYTŲ RIMA

Labai paprastai — norėčiau aprašyti šių metų SAS žiemos stovyklą, atsispindinčią dažnai gal uždūmavusiame veidrodyje.

Maždaug dvidešimt mylių nuo Clevelando — Round Up Lake parkas — apledėjęs ežeras, apsuptas medinių trobelių miško tankmėje. Atvažiavusiems kažkodėl belaukiant Meškiuko Rudnosiuko, jo vietoje pro duris išsirito besišypsantis Augustinas Idzelis. Mūsų "Gus" (taip studentų sąjungos gerbiamąjį pirmininką praminė Round Up Lake savininkas) oriai sveikino stovyklautojus ir nusivedė vienus prie krosnelių, o kitus į šaldytuvus sukišo, mat, namelių šildymas pasižymėjo nelemtu įvairumu.

Gruodžio 29-osios popietėj pasirodė Čikagos autobusas. Pasipylė linksmi veidai, tarp jų Stasys Rudys, stovyklos komendantas ir Jonas Boguta, programos vedėjas. Netrukus stovyklavimas rimtai prasidėjo su Tėvo Kijausko kalba apie Visuotinį Bažnyčios Susirinkimą. Jau ir vakarienės laiku ūpas kilo, žadėdamas nuotaikingą stovyklą. Sutemus susirinkome vienuoliktame namelyje klausytis Rimo Rudžio minčių — bendrai apie asmeninę laisvę, o smulkiau apie kariuomenės šaukimo kortelių deginimus ir Berkeley studentų demonstracijas. Dienos programa baigėsi tarptautiniu vakaru — gan pasisekusiais šokiais.

Sekanti diena praaušo apsiniaukusi, apyšiltė. Ežero ledai nutirpo, o stovyklos "svarbiausioji susisiekimo arterija" — vingiuojantis, neišpiltas keliukas, pavirto į purvyną, kurį stovyklautojai, kartais su reikalu, kartais iš nuobodumo (priklausant nuo tipo) be paliovos mindžiojo. Rytinėse mišiose dalyva-

vo "liūdnas" skaičius. Kaip paprastai, dėl įvairių priežasčių didesnė dalis stovyklautojų gulėjo dar "be sąmonės". Po pusryčių Ramūnas Girnius paaukojo dar keletą puslapių ir minčių tai juodai katei, tam kas metai augančiam klaustukui studento sąmoningume — tautiškumo problemai. Besiklausantiems studentams buvo išdėstyta visa eilė jų nuodėmių: "Lietuviui studentui rinktis ištikimybę lietuvybei nėra lengva, nes tai reikalauja *ryžto*... Labai lengva skųstis, kalbėti ir nieko neveikti. Tai yra labai charakteringas bruožas mūsų išeivijos... Skirtumas tarp senųjų ir mūsų yra... tas, kad mumyse kyla nesąmoningas noras neigti tai, ką jie teigė, bet nieko konkretaus nepastatant prieš... Mūsų pagrindinė problema yra tai, kad manome, kad lietuvybė yra beprasmiška arba kova dėl jos yra beprasmiška... Mūsų padėtis tautiškumo atžvilgiu yra panaši į agnostiko religijos atžvilgiu... Mūsų laukia toks pats likimas, kuris ištiko senesniuosius mūsų tautos išeivius. Ką sukūrė tėvai, vaikai nebepripažino ir tokiu būdu su senaisiais viskas dingo."

Sunku spręsti, kiek įspūdžio Ramūno žodžiai padarė studentams; mat, mokame labai ramiai ir tyliai sėdėti, jeigu niekur kitur, tai paskaitose.

Apypiečej stovyklautojų jau pilnas skaičius susirinko. "Šefas" Bičiūnas patiekė mum gausybę viščiukų kojų, kurios dar buvo nelaimingai pusgyvės. Bet, išskyrus šį vieną atsitikimą valgėme, kaip žmonės.

Antrąją dieną popietė buvo palikta laisva — stovyklautojų sumanymams. Pradėjus temti, susirinkom salėje klausytis, šį kartą — Jono Bogutos samprotavimų. Jis diskutavo sukilimo problematiką, apsiribodamas daugiau filosofine ir psichologine analize paties sukilimo ir jo pasekmių. Referentas bendrai apibrėžė sukilimo vystymąsi, negailėdamas istorinių ir literatūrinių pavyzdžių. Baigdamas pastatė mums klausimą — ką sukilimas turėtų reikšti studentams ateitininkams.

Po vakarienės Salvinijos Gedvilaitės pranešimas apie MAS dabartinę padėtį buvo perskaitytas vienuoliktame namelyje, tuo reikalu besidomintiesiems. Gruodžio 30 osios vakarinė programa — literatūros vakaras. Židinio šviesoje, "čiužinių minkštume", klausėmės daugiau žinomų nepriklausomosios ir sovietinės Lietuvos poetų kūrinių. Ši programos dalis praėjo įdomiai ir sklandžiai dėka Elenutės Bradūnaitės trumpų įvadų. Toliau, viena "folk-singing" grupė atliko keletą dainų įvairiomis kalbomis ir trys stovyklautojos sugrojo linksmą sutartinę — su dideliu pasisekimu.

Gruodžio 31-oji diena. Komendantas sustodamas kiekviename namelyje kartojo — kelkitės greičiau gedulingoms mišioms. Antanas Vainius žuvo anksti šį rytą. Tyla. Apstulbimas. Suprantamai, stovykla buvo nutraukta po pietų, o stovyklautojai pamažu skirstėsi kur kas sau namo.

Kurie ten buvome, turim kiekvienas savo asmeniškus tos dienos prisiminimus ir įspūdžius. Tegu jie taip ir palieka.

RYTŲ RIMA

kentėti

Prieš mane sėdėjo motina su
dukterimi —
Mergaitė šešerių metų.
Dantistas jai ketino adatą leisti,
bet ji,
Veidą atstačius į tamsią nežintį,
Raudą paleido — nesuprasdama,
kodėl ji turi
KENTĖTI.

Motina, besigėdindama manęs,
ramino ją,
Sakydama —
Tau adatą leis, kad gręžimo
nejaustum.
Jinai siūlė vaikui mažesnį
skausmo šūvinį,
Vietoj plėšiančio sopulio, bet
mergaitė,
Baimės sugyvulinta,
Nesuprato, kodėl žmogus turi —
KENTĖTI.

"ateities" dokumentacija:

BAŽNYČIA MODERNIAJAME PASAULYJE

Sausio mėnesio numeryje atspausdinome šio dokumento įvadą, kuriame teigiama, kad Bažnyčia nori prisidėti prie pasaulio pažangos ir jį kankinančių problemų išsprendimo. Šiame numeryje žengiame į pirmąją dokumento dalį. Skyrių numeracija paimta iš dokumento originalo — smulkieji pavadinimai mūsų — skaitytojo patogumui.

PIRMOJI DALIS

Bažnyčia ir žmogaus pašaukimas

11. Dievo Tauta tiki, kad ji vedama Viešpaties Dvasios, kuri pripildo žemę. Šio tikėjimo skatinama, ji stengiasi išskaityti tikrus Dievo buvimo ir tikslų ženklus įvykiuose, reikaluose ir troškimuose, kuriais ši Tauta dalinasi su kitais mūsų amžiaus žmonėmis. Nes tikėjimas visa naujai nušviečia, parodo Dievo planą žmogaus pilnam pašaukimui, ir taip kreipia protą į pilnai žmogiškus sprendimus.

Šis Susirinkimas nori, visų pirma, šioje šviesoj pasverti tas vertybes, kurios šiandieną labiausiai branginamos ir surišti jas su jų dievišku šaltiniu. Tiek, kiek jos kyla iš Dievo dovanų žmogui, šios vertybės yra nepaprastai geros. Tik dažnai žmogaus sutepta širdis jas atplėšia nuo jų teisingos paskirties, ir todėl jos reikalingos apvalymo.

Ką Bažnyčia galvoja apie žmogų? Kas siūlytina dabartinės visuomenės statymui? Kokia yra galutinė žmogaus darbo visame pasaulyje reikšmė? Žmonės laukia atsakymo į šiuos klausimus. Iš atsakymų bus kaskart aiškiau, kad Dievo Tauta ir žmonių giminė, kurios tarpe ji gyvena, viena kitai tarnauja. Todėl Bažnyčios misija parodys savo religinį ir tuo pačiu savo pilnai žmogišką charakterį.

PIRMASIS SKYRIUS:

Žmogaus asmens vertė

12. Tikinčiųjų ir netikinčiųjų yra beveik vienbalsė nuomonė, kad visi dalykai žemėje turi būti rišami su žmogumi kaip jų centru ir vainiku.

Bet kas yra žmogus? Apie save jis yra išreiškęs ir dabar tebeišreiškia daug skirtingų ir net priešingų nuomonių. Jose jis dažnai iškelia save kaip absoliutinį visų dalykų matą arba suniekina save iki nevilties taško. To pasėka yra abejonė ir nerimas. Bažnyčia tikrai supranta tas problemas. Dievo apšviesta, ji gali siūlyti joms sprendimus, taip kad žmogaus tikra padėtis būtų atskleista ir jo trūkumai paaiškinti, o tuo pačiu metu jo kilnumas ir paskirtis teisingai pabrėžiami.

Nes Šventas Raštas moko, kad žmogus sukurtas "pagal Dievo paveikslą", pajėgiąs pažinti ir mylėti savo Kūrėją ir Jo paskirtas valdyti visus kūrinius, kad galėtų juos palenkti sau ir naudotų juos Dievo garbei. "Kas gi žmogus, kad tu juo rūpiniesi? ...Tu padarei jį maža kuo mažesnį už angelus, garbe ir šlove apvainikavai jį; davei jam valdžios ant visų savo rankų darbų, visa pavergei po jo kojomis" (Ps 8, 5-7).

Bet Dievas nesukūrė žmogaus vienišo, nes nuo pradžios "sukūrė juos vyrą ir moterį" (Prad. 1,27). Jų draugystė yra pirmoji tarpasmeninio bendravimo forma. Nes žmogus savo vidine prigimtimi yra visuomeniška būtybė — jei jis nesantykiauja su kitais jis negali nei gyventi, nei išvystyti savyje slypinčias jėgas.

Todėl, kaip mes kitur skaitome Šventajame Rašte, Dievas matė "visa tai, ką jis buvo padaręs, ir tai buvo labai gera" (Prad. 1,31).

Žmogus yra savyje suskilęs

13. Nors jis buvo Dievo sukurtas palaimos stovyje, nuo pat istorijos pradžios žmogus piktnaudojo savo laisvę Piktojo gundomas. Žmogus pasistatė save prieš Dievą ir siekė savo tikslo šalia Dievo. Nors žmonės pažino Dievą, jie jo negarbino kaip Dievo, bet jų protai aptemo ir jie

tarnavo kūriniui, o ne Kūrėjui. Ką dieviškasis apreiškimas mums atveria, sutinka su patirtimi. Tirdamas savo širdį žmogus randa, kad jis taip pat turi palinkimų į blogį, kad jis apsuptas daugeriopų vargų, kurie negali ateiti iš jo gerojo Kūrėjo. Dažnai atsisakydamas pripažinti Dievą kaip savo pradžią, žmogus taip pat sutraukė savo teisingą santykį su savo paties galutiniu tikslu, kaip ir santykį su savim, kitais, ir visais kūriniais.

Todėl žmogus yra savyje suskilęs. To išvadoje visas žmogiškas gyvenimas, ar asmeninis ar visuomeninis, rodosi dramatiška kova tarp gėrio ir blogio, tarp šviesos ir tamsos. Iš tikrųjų, žmogus randa, kad jis pats neįstengia sėkmingai kovoti prieš blogio puolimus, todėl kiekvienas jaučiasi lyg būtų grandinėmis surakintas. Bet pats Viešpats atėjo išlaisvinti ir sustiprinti žmogų, atnaujindamas jį iš vidaus ir išmesdamas tą "šio pasaulio kunigaikštį" (Jono 12, 31), kuris jį laikė nuodėmės baudžiavoje. Nes nuodėmė sumenkino žmogų, uždarydama jo kelią į pilnatvę.

Kvietimas į didybę ir skurdo gelmė, kurie abu yra žmogiškos patirties dalis, randa savo galutinį išaiškinimą šio apreiškimo šviesoje.

Žmogaus siela ne fantazija

14. Nors padarytas iš kūno ir sielos, žmogus yra vienas. Per savo kūnišką prigimtį jis į save įjungia medžiagos pasaulio elementus; jie per jį pasiekia savo viršūnę ir per jį kelia balsą, laisvai Kūrėją garbindami. Dėl to žmogui neleista nekęsti jo kūniško gyvenimo; priešingai, jam pareiga žiūrėti į savo kūną kaip į gerą ir garbingą, nes Dievas jį sukūrė ir prikels paskutinę dieną. Nežiūrint to, žmogus pergyvena maištaujančius jausmus savo kūne, nes jis yra nuodėmės sužeistas. Bet pats žmogaus kilnumas reikalauja, kad žmogus garbintų Dievą savo kūnu ir neleistų kūnui tarnauti blogiems jo širdies polinkiams.

Žmogus neklysta, kai jis jaučia, kad jis yra svarbesnis už savo kūno rūpesčius, kad jis daugiau kaip gamtos dulkelė ar bevardis žmogaus miesto pilietis. Nes savo vidinėmis savybėmis jis prašoka visus daiktus. Jis pasineria į tikrovės gelmę kiekvieną kartą, kai jis įeina į savo širdį; Dievas, kuris tyrinėja širdį, jo tenai laukia; ten jis pamato savo likimą Dievo žvilgsnyje. Todėl, kai jis savyje atpažįsta dvasinę ir nemirtingą sielą, jis nėra fizinių ar visuomeninių įtakų pagimdytos fantazijos paįuokiamas, bet kaip tik pagauna tiesą.

Išmintis traukia žmogų tiesos ir gėrio meilės link

Žmogus teisingai sprendžia, kad savo protu jis prašoka medžiaginį pasaulį, nes jis dalinasi dieviško proto šviesa. Nenuilstamai naudodamas savo talentus, amžių bėgyje jis tikrai darė pažangą praktiškuose moksluose, technologijoje ir laisvuosiuose moksluose. Mūsų laikuose jis yra pasiekęs didelių laimėjimų, ypač medžiaginio pasaulio tyrinėjimuose ir jo palenkimui žmogaus labui. Jis nuolat ieško gilesnių tiesų ir jas randa, nes jo protas nėra ribotas tik stebėjimų duomenimis, bet gali su tikrumu pasiekti ir pažinti pačią tikrovę, nors nuodėmės išdavoje tas tikrumas yra dalinai uždengtas ir susilpnintas.

Intelektualinė žmogaus asmens prigimtis yra ir turi būti tobulinama išminties, nes išmintis maloniai traukia žmogaus protą į ieškojimą ir meilę tam, kas tikra ir gera. Per išmintį žmogus eina nuo matomos tikrovės į tas, kurios yra nematomos.

Mūsų era yra reikalinga tokios išminties daugiau negu praėjusieji amžiai, jei žmogaus atradimai turi būti labiau sužmoginti. Nes pasaulio ateitis stovi pavojuje, jei neateis išmintingesnių žmonių. Reiktų taip pat pastebėti, kad daugelis tautų, kurios neturtingos ekonomiškai, yra labai turtingos išmintimi ir gali ja kitiems patarnauti.

Galop, per Šventosios Dvasios dovaną žmogus ateina per tikėjimą prie dieviškojo plano kontemplacijos ir įvertinimo.

Žmogaus sąžinė

16. Savo sąmonės gelmėse žmogus atranda įstatymą, kurį jis sau nėra susikūręs, bet kuris reikalauja iš jo klusnumo. Visuomet kviesdamas jį mylėti gėrį ir vengti blogio, sąžinės balsas reikalui esant kalba jo širdžiai: daryk tai, venk to. Žmogus savo širdyje turi įstatymą, kuris parašytas Dievo; jam paklusti yra paties žmogaus kilnumas; pagal jį žmogus bus vertinamas. Sąžinė yra pati slapčiausia žmogaus šerdis ir šventovė. Ten jis yra vienas su savo Dievu, kurio balsas aidi jo gelmėse. Nuostabiu būdu sąžinė atskleidžia tą įstatymą, kuris išpildomas Dievo ir artimo meile. Ištikimi savo sąžinei, krikščionys yra susirišę su likusiais žmonėmis, ieškodami tiesos ir tikrųjų sprendimų daugybei problemų, kurios kyla asmenų gyvenime ir visuomeniniuose santykiuose. Todėl juo daugiau teisinga sąžinė turi įtakos, juo daugiau asmenų ir grupių nusisuka nuo aklo pasirinkimo ir stengiasi būti vedami objektyvių moralės normų. Sąžinė dažnai klysta dėl nenugalimo tamsumo (invincible ignorance), vistiek neprarasdama savo kilnumo. To negalima sakyti apie žmogų, kuris mažai rūpinasi tiesa ir gėriu, arba apie sąžinę, kuri palaipsniui darosi akla įprastų nuodėmių pasėkoje.

Žmogaus laisvė

17. Tik laisvėje žmogus gali save kreipti į gėrį. Mūsų bendraamžiai aukštai vertina šią laisvę ir jos atsidėjusiai siekia — ir tai, savaime aišku, yra teisinga. Dažnai ji tačiau yra

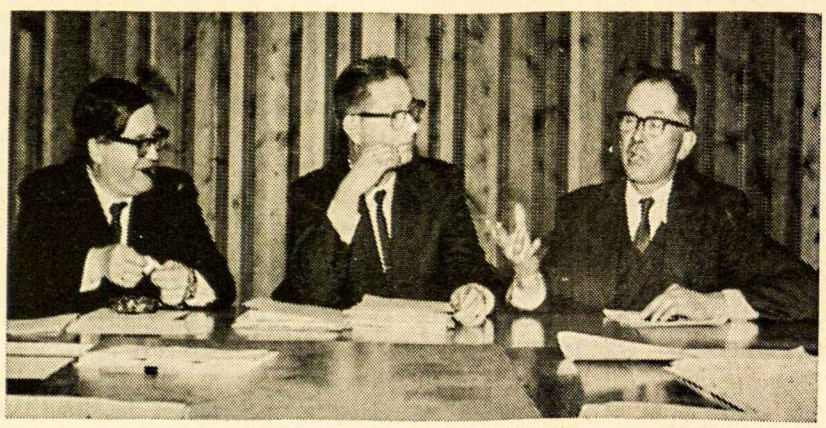

Iš AF Tarybos posėdžio: dr. J. Girnius, dr. V. Vardys, St. Barzdukas
Nuotr. A. Viliušio

LIETUVOS NACIONALINĖS MARIJOS LEIDO BIBLIOTEKA

iškreipiama į leidimą daryti betką, kas jiems patinka, net blogį. Autentiška laisvė yra išskirtinis dieviškojo paveikslo ženklas žmoguje. Nes Dievas norėjo, kad žmogus pasiliktų savo sprendimų kontrolėje, kad jis galėtų spontaniškai siekti savo Kūrėjo ir laisvai ateiti į visišką ir laimingą tobulybę per lojalumą Jam. Todėl žmogaus kilnumas reikalauja, kad jis elgtųsi pagal laisvą ir pažintą pasirinkimą, kuris asmeniškai motyvuotas ir eina iš vidaus, ne pagal aklą vidinį impulsą ar paprastą išorinį spaudimą. Žmogus pasiekia tą kilnumą, kada, išsilaisvinęs iš aistrų nelaisvės, jis siekia savo tikslo spontanišku pasirinkimu to, kas gera, ir efektyvia bei išlavinta veikla randa tinkamą paramą tam tikslui siekti. Kadangi žmogaus laisvė yra nuodėmės sužalota, toks žmogaus santykis su Dievu tegali pražysti tik Dievo malonės pagalba. Prieš Dievo-teisėjo sostą kiekvienas žmogus turi duoti savo gyvenimo apyskaitą, ar jis darė gera ar bloga.

Mirties paslaptis

18. Prieš mirties veidą žmogaus būties galvosūkis darosi pats aštriausias. Netik, kad žmogus yra kankinamas skausmo ir įrančio kūno, bet ir amžinos nebūties baimės. Jis teisingai seka savo širdies intuiciją, kai jis nepakenčia ir atmeta visišką savo asmens sunaikinimą ir pranykimą. Jis sukyla prieš mirtį, nes savyje jis neša amžinybės sėklą, kuri negali būti suvesta į gryną medžiagą. Visos technologijos pastangos, nors nepaprastai naudingos, negali nuraminti jo nerimo, nes biologinio gyvenimo prailginimas negali patenkinti to aukštesniojo gyvenimo troškimo, kuris neišvengiamai įdiegtas jo krūtinėje.

Nors minties paslaptis vaizduotę padaro elgeta, Bažnyčia yra dieviškojo apreeiškimo mokyta ir pati tvirtai moko, kad žmogus buvo sukurtas laimei už žmogiško vargo ribų. Daugiau, kūno mirtis, kurios žmogus būtų išvengęs, jeigu jis nebūtų nusidėjęs, bus nugalėta, pagal krikščionių tikėjimą, kai žmogus, kuris buvo sunaikintas savo paties kalte, vėl bus atnaujintas visagalio ir gailestingo Gelbėtojo. Nes Dievas yra kvietęs žmogų ir dar vis jį kviečia, kad su visa savo būtimi jis galėtų jungtis su Dievu nepabaigiamam dieviškojo gyvenimo dalinimuisi, kuris yra už gedimo ribų. Kristus laimėjo šią pergalę, kai jis prisikėlė gyvenimui, nes Jo mirtimi Jis išlaisvino žmogų iš mirties. Todėl kiekvienam galvojančiam žmogui stiprus tikėjimas duoda atsakymą jo rūpesčiui apie tai, ką ateitis jam turi atnešti. Tuo pačiu laiku tikėjimas jam duoda jėgą Kristuje susivienyti su jo mylimaisiais, kurie yra mirties pagrobti; tikėjimas sukelia viltį, kad jie rado tikrąjį gyvenimą su Dievu.

PLJK plakatas, paruoštas Kanadoje dail. Telesforo Valiaus. Jį atspausdino ir į viso pasaulio kraštus išsiuntinėjo Kanados Jaunimo Metų Komitetas, vadovaujamas Giedrės Rinkūnaitės. V. Pliodžinsko nuotrauka

Žmogus be Dievo

19. Žmogaus vertės šaknys glūdi žmogaus pašaukime bendrauti su Dievu. Net pačiomis žmogaus pradžios aplinkybėmis žmogus yra jungiamas kalbėtis su Dievu. Nes žmogus nebūtų, jei jo Dievo meilė nebūtų sukūrus ir jo nuolat nepalaikytų. Jis negali gyventi pilnai ir pagal tiesą, jei jis laisvai nepripažįsta tos meilės ir neatsiduoda Kūrėjui. Tačiau daug mūsų bendraamžių niekuomet nėra pripažinę šio intymaus ir gyvybinio ryšio su Dievu, arba yra vėliau jį atmetę. Todėl ateizmą reikia įskaičiuoti į svarbiausias šio amžiaus problemas ir jį verta arčiau patyrinėti.

Žodis ateizmas yra duodamas apraiškoms, kurios yra visai viena nuo kitos skirtingos. Nes kai vieni vėliau Dievą paneigia, kiti tiki, kad žmogus nieko negali apie Jį pasakyti. Dar kiti naudoja tokį metodą

tyrinėti Dievo klausimą, kad patį klausimą padaro beprasmį. Daugelis, neteisėtai peržengdami pozityviųjų mokslų ribas, argumentuoja, kad viskas galima išaiškinti vien šiuo moksliniu galvojimu, arba, kaip kontrastas, jie iš viso neigia bet kokios absoliutinės tiesos buvimą. Kaikurie taip ekstravagantiškai giria žmogų, kad jų tikėjimas į Dievą tampa anemiškas, nors jie labiau linkę teigti žmogų, negu neigti Dievą. Vėl, kaikurie susidaro tokią klaidingą Dievo sąvoką, kad kai jie atmeta šią fantaziją, jie neatmeta Evangelijos Dievo. Kiti nepasiekia to taško, kada jie galėtų kelti klausimus apie Dievą, nes jie nesirodo pergyvenę kokių religinių jausmų — jie iš viso nemato, kodėl jie turėtų rūpintis religija. Be to, ateizmas neretai kyla iš gaivalingo protesto prieš blogį pasaulyje, ar prieš absoliutinį charakterį, kuris suteikiamas kai kurioms žmogiškoms vertybėms, kurios tuo būdu keliamos į Dievo lygį. Pati modernioji civilizacija dažnai supainioja priėjimą prie Dievo ne dėl kurios esminės priežasties, bet dėl to, kad ji taip giliai susikaupusi prie žemiškųjų reikalų.

Negalime paneigti, kad tie, kurie sąmoningai uždaro Dievui savo širdis ir bando išvengti religinių klausimų, neseka savo sąžinės reikalavimų, ir todėl nėra laisvi nuo apkaltinimo, tačiau patys tikintieji dažnai neša dalį atsakomybės už šią padėtį. Nes, bendrai paėmus, ateizmas neišsivystė spontaniškai, bet yra įvairių priežasčių iššauktas, kurių tarpe yra kritiška reakcija prieš tikėjimo tiesas, o kaikuriose vietose prieš pačią krikščionišką religiją. Todėl tikintieji nemažai atsakingi už patį ateizmo gimimą. Jei jie apsileidžia savo pasiruošime tikėjimo tiesose, jei jie moko neteisingą doktriną, jei jų religiniam, moraliniam ar visuomeniniam gyvenime matomi trūkumai, tai reikia sakyti, kad jie paslepia, vietoj atskleidę Dievo ir tikėjimo veidą.

Modernusis ateizmas

20. Modernusis ateizmas dažnai paima tokią sistematinę išraišką, kuri, šalia kitų priežasčių, taip ištempia žmogaus nepriklausomybės troškimą, kad jis pradeda daryti sunkumus bet kokiai priklausomybei nuo Dievo. Tie, kurie išpažįsta šios rūšies ateizmą, laiko, kad jis duoda žmogui laisvę būti sau pačiam tikslu, būti vieninteliu savo istorijos kūrėju. Jie teigia, kad ši laisvė negali būti sutaikyta su Viešpaties, kuris yra visų daiktų autorius ir tikslas, teigimu, ar bent, kad ši laisvė daro tokį teigimą visai nereikalingą. Šią doktriną gali kelti ir jėgos jausmas, kurį žmoguje sukuria techninė pažanga.

Moderniojo ateizmo formose negalima užmiršti ir tos, kuri tikisi žmogaus išlaisvinimo ypač per jo ekonominį ir visuomeninį išlaisvinimą. Ši forma argumentuoja, kad savo prigimtimi religija užstoja kelią šiam išsilaisvinimui, sukeldama žmogaus viltį apgaulingam ateities gyvenimui, tokiu būdu kliudydama žmogui statyti žemiškąjį miestą. To išdavoje, kai šios doktrinos pasekėjai įgauna valstybinę jėgą, jie stipriai kovoja prieš religiją ir kelia ateizmą, naudodami, ypač jaunimo auklėjime, tuos spaudimo būdus, kuriuos valstybės jėga turi po ranka.

Bažnyčia ir ateizmas

21. Lojaliai atsiduodama Dievui ir žmogui, Bažnyčia jau yra atmetus ir negali neatmesti, su liūdesiu, bet ir visu tvirtumu, tas nuodingas doktrinas ir veiksmus, kurie priešinasi protui ir bendrajai žmonijos patirčiai, ir kurie atima žmogui jo prigimtąją vertę.

Tačiau ji stengiasi suvokti ateistinėj galvosenoj paslėptąsias Dievo neigimo priežastis. Ji supranta ateizmo keliamų klausimų svarumą ir, vedama meilės visiems žmonėms, ji tiki, kad šie klausimai turi būti tyrinėjami rimčiau ir giliau.

Bažnyčia tiki, kad Dievo pripažinimas nėra betkokiu būdu priešingas žmogaus kilnumui, nes šis kilnumas įsišaknijęs ir tobulinamas Dievuje. Nes žmogus buvo Dievo-Kūrėjo padarytas protingu ir laisvu visuomenės nariu; dar svarbiau — jis yra pašauktas kaip sūnus bendrauti su Dievu ir dalintis Jo laime. Bažnyčia toliau moko, kad viltis, surišta su laiko galu, nesumažina dabartinių pareigų svarbos, o kaip tik duoda naujos iniciatyvos jų teisingam atlikimui. Kontraste — kai pasaulyje nematoma dieviškos struktūros ir nėra amžinojo gyvenimo vilties, žmogaus kilnumas yra giliai pažeidžiamas, ką dažnai liudija ir mūsų dienų įvykiai; gyvenimo ir mirties, kaltės ir skausmo galvosūkiai lieka neišspręsti, su dažna išdava, kad žmonės palūžta neviltyje.

Tuo tarpu žmogus sau pasilieka neišspręstas galvosūkis, nežiūrint kaip neaiškiai jis tai pamatytų. Nes atskirais atvejais niekas negali išvengti to savęs klausinėjimo, kuris buvo anksčiau minėtas, ypač kai pergyvenami svarbieji gyvenimo įvykiai. Šiam klausinėjimui tik Dievas pilnai ir tikrai duoda atsakymą, kviesdamas žmogų į aukštesnį pažinimą ir nuolankesnį tyrinėjimą.

Vaistų ateizmui reikia ieškoti teisingame Bažnyčios mokslo pristatyme ir pilname Bažnyčios ir jos narių gyvenime. Nes yra Bažnyčios pareiga, kuri vedama ir nuolat atnaujinama ir gryninama Šventosios Dvasios, parodyti Dievą Tėvą ir Jo įsikūnijusį Sūnų. Tai pagrinde tegalima pasiekti per gyvo ir subrendusio tikėjimo liudijimą, būtent, išsilavinimą matyti sunkumus ir juos nugalėti. Daug kankinių yra davę ir tebeduoda šviečiantį tikėjimo liudijimą. Šis tikėjimas turi įrodyti savo vaisingumą, persunkdamas tikinčiojo visą gyvenimą, įskaitant ir jo pasaulines sritis, ir padarydamas jį veiklesnį teisingumui ir meilei, ypač kas liečia neturtinguosius. Kas labiausia atskleidžia Dievo buvimą, tai broliška tikinčiųjų suvienytų dvasioje meilė, kai jie kartu dirba Evangelijos tikėjimui ir save parodo kaip vienybės ženklą.

Atmesdama ateizmo šaknis ir šakas Bažnyčia nuoširdžiai įsitikinus, kad visi žmonės — tikintieji ir netikintieji — turėtų dirbti, kad tobulinti teisingą pasaulį, kuriame jie visi gyvena; tokio idealo, tačiau, negalima pasiekti be atviro ir išmintingo dialogo. Todėl Bažnyčia protestuoja prieš skirtumus, kuriuos kaikurių valstybių autoritetai daro tarp tikinčiųjų ir netikinčiųjų, iškreipdami pačias pagrindines žmogaus asmens teises. Bažnyčia šaukia dėl tikinčiųjų veiklos laisvės, kad jie galėtų ir šiame pasaulyje statyti Dievo šventovę. Ji maloniai kviečia ateistus tyrinėti Kristaus Evangeliją atviru protu.

Virš visa ko Bažnyčia žino, kad jos žinia yra harmonijoje su slapčiausiais širdies troškimais, kai ji gina žmogaus pašaukimo kilnumą, grąžindama viltį tiems, kurie puolę neviltin dėl savo dabartinio likimo pagerinimo. Bažnyčios žinia nesumažina žmogaus — jo išsivystymui ji atneša šviesą, gyvenimą ir laisvę. Be šios žinios niekas nepripildys žmogaus širdies: "Tu mus padarei sau, o Viešpatie, ir mūsų širdys yra neramios, kol jos nurims Tavyje".

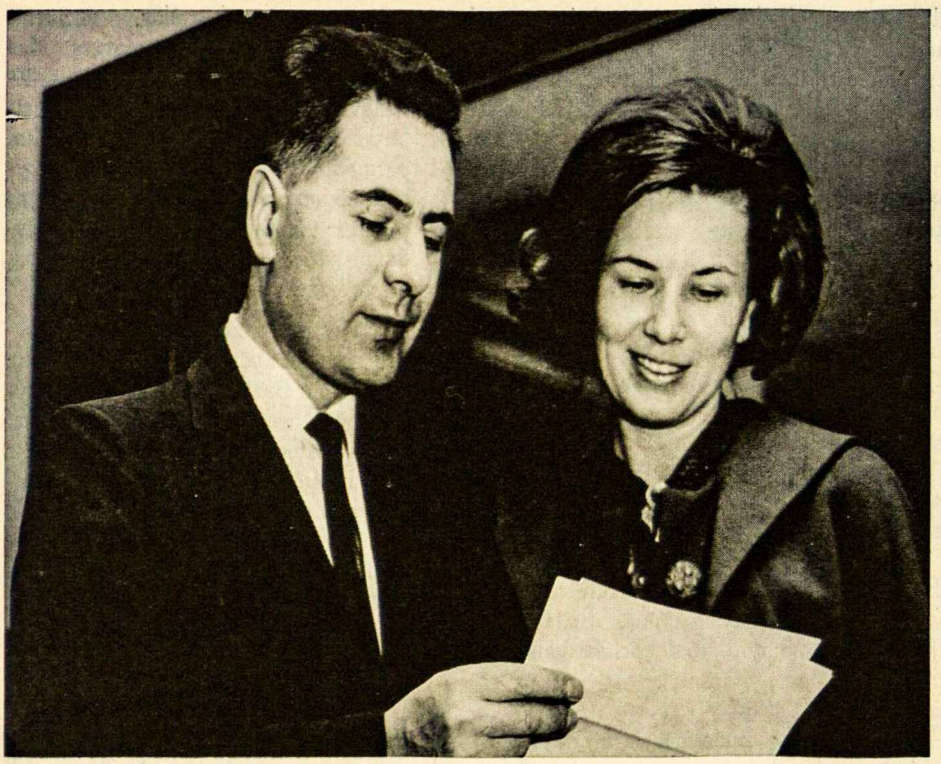

PLJK Finansų Komisijos pirmininkas Vytautas Kamantas ir vicepirmininkė Milda Lenkauskienė tariasi Jaunimo Kongreso aukų rinkimo reikalais. M. Lenkauskienė yra taip pat PLB Valdybos sekretorė, o V. Kamantas PLB Valdybos vicepirm. jaunimui ir informacijai. V. Pliodžinsko nuotrauka

Kristus — žmogus

22. Tiktai įsikūnijusio Žodžio paslaptyje patiės žmogaus paslaptis įgauna šviesos. Adomas, pirmasis žmogus, buvo ženklas Jo, kuris turėjo ateiti, būtent, Viešpats Kristus. Kristus, galutinis Adomas, atskleisdamas Tėvo ir jo meilės paslaptį, pilnai atveria žmogų pačiam žmogui ir išryškina jo aukštąjį pašaukimą. Todėl nėra nuostabu, kad Jame visos aukščiau minėtos tiesos randa šaknis ir savo apvainikavimą.

Jis, kuris yra "nematomo Dievo atvaizdas" (Kol. 1,15), pats yra tobulas žmogus. Adomo sūnums Jis sugrąžina dieviškąjį panašumą, kurį buvo apgadinus pirmoji nuodėmė. Žmogiškoji prigimtis, kurią Jis priėmė, nebuvo sunaikinta — tuo ji buvo pakelta į dieviškąjį kilnumą ir mūsų pagarbą. Nes savo įsikūnijimu Dievo Sūnus save sujungė tam tikru būdu su kiekvienu žmogumi. Jis dirbo žmogaus rankomis, Jis galvojo žmogaus protu, veikė žmogišku pasirinkimu, mylėjo žmogiška širdimi. Gimęs iš Mergelės Marijos, Jis tikrai yra tapęs vienu iš mūsų, toks kaip mes visuose dalykuose, išskyrus nuodėmę.

Kaip nekaltas avinėlis Jis nupelnė mums gyvenimą laisvu Jo paties kraujo praliejimu. Jame Dievas sutaikė save ir mus, ir mus su vienas kitu; iš velnio ir nuodėmės baudžiavos. Jis mus išgelbėjo taip, kad kiekvienas iš mūsų galime sakyti su Apaštalu: Dievo Sūnus "mylėjo mane ir save atidavė už mane" (Gal. 2,20). Kentėdamas už mus, Jis ne tik kad paliko mums pavyzdį, kuriuo turėtume sekti; Jis parodė kelią, kuriuo einant gyvenimas ir mirtis tampa šventi ir įgauna naują prasmę.

Žmogus krikščionis, tapęs panašus į tą Sūnų, kuris yra daugelio brolių pirmagimis, gavo "pirmuosius Dvasios vaisius" (Rom. 8,23), kuriais jis įgalinamas atlikti naująjį meilės įstatymą. Per šią Dvasią, kuri yra "mūsų paveldėjimo pažadas" (Efez. 1,14), visas žmogus yra atnaujinamas iš vidaus, net pasiekdamas "kūno atpirkimą" (Rom. 8,23): "Jei Dvasia to, kuris prikėlė iš numirusiųjų Jėzų Kristų, gyvena jumyse, tai prikėlusis iš numirusiųjų Jėzų Kristų atgaivins ir jūsų marius kūnus dėl gyvenančios jumyse jo Dvasios" (Rom. 8,11). Krikščionį, aišku, spaudžia reikalas ir pareiga kovoti prieš blogį per daugybę vargų ir net kęsti mirtį. Bet, susirišęs su Velykų paslaptimi ir sekdamas mirštantį Kristų, jis skubės prisikėlimui ta jėga, kuri ateina per viltį.

Visa tai tiesa ne tik krikščionims, bet visiems geros valios žmonėms, kurių širdyse malonė dirba nematomu būdu. Nes, kadangi Kristus mirė dėl visų žmonių, kadangi galutinis visų žmonių pašaukimas yra vienas ir dieviškas, mes turim tikėti, kad Šventoji Dvasia (vienam Dievui žinomu būdu) duoda kiekvienam žmogui galimybę susirišti su šia Velykų paslaptimi.

Tokia yra žmogaus paslaptis — ir ji didelė paslaptis — žiūrint į ją tikintiesiems Kristaus apreiškimo šviesoje. Per Kristų ir Kristuje liūdesio ir mirties klausimai tampa prasmingi. Be Jo Geros:os Žinios, jie mus sugniuždo. Kristus prisikėlė, sunaikindamas mirtį savo mirtimi; Jis gausiai apdovanojo mus gyvenimu, taip, kad sūnūs Sūnuje, mes galime šaukti Dvasioje: Abba, Tėve!

(Sekančiame numeryje: pirmosios dalies antrasis skyrius: ŽMONIJOS BENDRUOMENĖ)

VOX POPULI...

Hamilton, 1966 m. sausio 22 d.

Gerb. "Ateities"
Pone Redaktoriau!

1965 m. "A" Nr. 9-10 217 psl. labai jau klaidingai pacitavote Šv. Raštą, kas visiškai pakeitė mintį. Išspausdinta: "...Palaiminti, kurie alksta ir trokšta, nes jie bus pasotinti". Turėtų gi būti:

Palaiminti, kurie alksta ir trokšta **teisybės,** nes jie bus pasotinti.

Mato 5,6.

Siūlyčiau šį atitaisymą įdėti sekančiame "A" numeryje toje pačioje vietoje.

Su geriausiais linkėjimais
Jūsų

St. Bakšys
Hamilton, Ont.

Gerbiamas Pone Bakšy,

Ačiū už Jūsų laišką, kuriame pastebite "Ateities" padarytą klaidą Šventojo Rašto citatoje. Jūsų teisybė. Tegalime tik pasiteisinti, kad skaitant korektūrą lengviausia pagauti klaidas, kuriose eina klausimas apie raidę, ne apie dingusį žodį.

Laimingu atveju, šiuo kart Šventojo Rašto mintis nebuvo iš pagrindų iškreipta, nes kito Evangelisto rašoma: "Palaiminti, kurie dabar alkstate, nes būsite pasotinti" (Luko 6,21).

Dar kartą ačiū už Jūsų pastabą — būsime dėkingi ir ateityje, jei pastebėtas žurnale klaidas mums pranešite.

Prašome priimti geriausius sveikinimus

"Ateities" Redakcija

...VOX SAS

Pradedame naujus metus... Jau praeitų metų darbai, laikai, įvykiai lieka prisiminimais. Tie prisiminimai kartais malonūs — pasitenkinimas gerai atliktu darbu arba surasta draugystė. Kartu būna ir liūdnų prisiminimų — netikėta gero draugo mirtis. Šiais metais su mumis jau nebebus a.a. Antano Vainiaus — fiziniai. Bet neužmirškime jo dvasios, jo idėjų, jo noro ką nors padaryti, kaip nors padėti kitiems — ypatingai moksleiviams. Juk jis buvo išrinktas MAS CV rytų vicepirmininku. Jau jo nėra... Bet jo neužbaigtas darbas tęsėka. Stokim į talką ir bendradarbiaukime su moksleiviais, su sendraugiais, su visa lietuvių visuomene — nepalikime darbo kitiems.

SAS CV 1966 M. KALENDORIUS

prieš Kalėdas — Užsienio skyrius (Saulius Sužiedėlis, Vėjūnė Svotelytė) išsiuntinėjo kalėdinius sveikinimus į visus pasaulio kraštus Pax Romana Federacijoms. Sveikinime iškėlė klausimą tautų, kurios kenčia už geležinės uždangos ir prašė visų federacijų dėmesio atkreipimo į šią problemą.

sausio 14 — Pirmas naujų metų CV posėdis.

sausio 29-30 — Atetininkų Federacijos Tarybos posėdis Chicagoje — dalyvauja Augustinas Idzelis. Jaunimo Stovyklos ruošimo komiteto posėdis — paskirtas CV atstovas.

vasario 5-6 — Valdyba lankosi Toronte pas studentus ateitininkus.

vasario 19-20 — valdyba lanko Chicagą. Informalus pasitarimas.

vasario 26-27 — Numatytas laikas Pax Romana North-American-Commission suvažiavimui Windsore.

pavasarį — Lankymas rytų draugovių; dalyvavimas draugovių metinėse šventėse bei suvažiavimuose.

DĖMESIO!... SAS sekretorė turi popieriaus su oficialia SAS antgalve. Jei draugovė nori įsigyti, kreipkitės į sekretorę pranešdami kiek lapų jūs norite gauti. Kaina dar tiksliai nenustatyta... bet nebus brangu.

Valdyboje yra iškilus idėja įsigyti "sweatshirts" su raidėmis — SAS — ATEITIS — ant jų. Kokios nuomonės apie tai? Sekretorei būtų įdomu sužinoti apie jūsų reakciją.

Jau daug kas iš jūsų esate girdėję apie bendrą Jaunimo stovyklą, kuri įvyks Dainavoje šią vasarą. Dienos — nuo birželio 26-tos iki 30-tos, po to visi keliauja į Chicagą, į Pasaulio Jaunimo Kongresą, kuris tęsis iki liepos 4-tos. Pagal numatytą programą, visos organizacijos turės savo pastovyklę: ateitininkai barakuose, skautai ir Neo-lituanai palapinėse. Iš ryto organizacijos praves savo programą, o po pietų, visi dalyvaus bendroje programoje. Neužilgo prasidės registracija... tai artėja apsisprendimo laikas — ar važiuosi į bendrą stovyklą? Reikia užsiregistruoti iš anksto. Negalėsite tik atvažiuoti į stovyklą pirmą dieną ir manyti, kad turėsime vietos jums.

sas-id

kreivos šypsenos

VARGŠAS MOKSLEIVIS — TIK PAKELEIVIS

Graudi poema, nes verksmas ima

Dar vos jaunutis pernai jis buvo.
Visų privengė, visų bijojo.
Stovykloj kiemą šluoti pakliuvo,
Virtuvėn malkas kantriai nešiojo.

"Esi didžiausias, gali darbuotis",
Taip komendantas gražiai kalbėjo.
"Gali pakelti, gali pašluoti,
Suaugę vyrai darbo nebijo."

Kai mažesnieji pievelėj vartos,
Nėra jam laiko net pasėdėti.
Širdis supykus, širdis apkartus:
"Kada galėsiu aš pailsėti?"

Diena švytuoja. Graži saulutė.
Jau ežerėly vaikai pūškuojas.
"Ar negalėtum krante pabūti?
Jei kuris skęstų, trauki už kojos."

Ir taip visuomet, ir taip be galo.
Kitiems žaidimas, jį riščia vaiko.
Visai pavargo, visai išbalo,
Nes prisidirbo be jokio saiko.

Bet laikas bėga, atgal negrįžta.
Saulė atvėsus, ne vasarinė.
Ruduo ateina, žolelė vysta.
Mokyklon bėga, jau ne pradinėn!

Dievuli geras, Dievuli, ačiū!
Štai jau moksleivis, štai jau suaugęs!
Daugiau neteks man saugot jaunučių,
Kai pievoj žaidžia, ar upėj maudos.

Pakėlęs galvą, kaip vyrui dera,
Pirman nubėgo susirinkiman.
Taip ten malonu, tai miela, gera...
Širdį kutena, ir džiaugsmas ima.

"Klausykit, vaikai," globėjas sako.
"Kas parašysit man referatą?
A a, naujokų gerokai matos...
Tai tu rašysi, mielas Donatai."

Kas referatas? Kaip jį rašyti?
Net kojos dreba, net širdį gelia...
Reikės pagalbos pasiprašyti,
Reikės užpulti kada tėvelį.

Tėvelis dirba, neturi laiko.
Kažką matuoja, kažką jis kala.
Prie referato sulinkęs vaikas,
Nes referatas neturi galo.

Ateina kitas susirinkimas.
"Na, paskaitysi tą referatą."
Donats serga: labai užkimęs,
Kalbėt negali, tik galvą krato.

Ana, studentai susigalvojo
Kažką parodyt, kažką suruošti.
Ir štai atėję gražiai vilioja:
"Moksleiviai, salę padėkit puošti."

Šitie subruzdo, šitie darbuojas.
Bėgioja, laksto žandus išpūtę,
Ir paslaptingai širdy didžiuojas:
Va, su studentais teksią pabūti.

Bet kai orkestras, dūdas pakėlęs,
Pradėjo šokiams griausmingai groti,
Kažkas prabilo ir tiesiai žėrė:
"Namo jūs, vaikai! Namo miegoti!"

Taigi, užguitas vargšas moksleivis...
Vienur nemielas — kitur išvytas.
Tarsi benamis, lyg pakeleivis,
Eina, bėgioja, neranda vietos.

Didžiai garbingas sendraugis
KRUZĖ

Moksleivių kuopos uolus globėjas.

Daug prikalbėjęs, daugel priūžęs,
O nuo veikimo nusipenėjęs.

KIKIRMIKIS PIRPLYS

tautos istorija

§1

Čia aprašomi Augustino Didžiojo laikai, Marquette Parko kultūrinės institucijos, jaunimo aistra laivų statybai ir pono Miksono rinkiminė kampanija.

Kikirmikis Pirplys iš Chicagos parašė lietuvių tautos istoriją. Jisai pradėjo rašyti kada tauta buvo padalinta į dvi puses Viena dalis gyveno Lietuvoje, kurioje mongolų kilmės neprašyti svečiai valdė ir lojo partijos šūkius, kita dalis gyveno Amerikoje, kur vyresnieji regėjo herojiškus mūšius ir ruošėsi nenuilstamai kovai, o jaunimas planavo tautos ateitį išsamiose paskaitose ir karštose diskusijose. Žinodamas, kad gyvenąs siaubinguose istorijos laikuose, autorius pradėjo užrašinėti savo laikų įvykius. Norėdamas išvengti keršto ar kitų nepramatytų galimybių, jisai pasirinko rašyti lietuviškai, nes jisai žinojo, kad jo raštai liks nevien neskaityti, bet ir nesuskaitomi daugelio tų, kurių darbus ir atsiekimus jisai ėmėsi užrekorduoti.

Tūkstantis devyni šimtai šešiasdešimt šeštais metais po Kristaus, šiais Augustino Didžiojo laikais, pasaulis dar buvo plokščias. Nors Kolumbas jau buvo atradęs Ameriką ir Eriksono laivą, žmonės gyvendami Marquette Parke manė, kad už jų ribų pasaulis baigiasi. Jų galvosena buvo pagrįsta svariais moksliniais faktais ir Antro Kaimo teologija. Šitas šventas įsitikinimas buvo saugomas Namų Savininkų Lygos. Neprašyti svečiai buvo atidžiai sekami ir šešiasdešimt devintos gatvės kultūriniai centrai jiems draudžiami.

Parko gyventojai tipiški. Šeimelės gyveno be didelio rūpesčio ir vargo. Nebuvo didelių epidemijų, bet kartais siautė pasiutligė. Nebuvo bado, tiktai kartais pilvus skaudėjo jei ne tos firmos sūrį suvalgė. Andriulio sūris jau buvo praradęs savo įtaką ir jo vietą perėmė olandiški, šveicariški ir panašūs. Žmonės rengėsi padoriai. Maršk iniai kaip maršk iniai, batai dažniausia valyti. Bet kartais užeidavo manijos apsirengt spalvotais rūbais, arba baltomis kelnėmis. Autoriui nebuvo aišku tos aprangos, bet priėjo prie išvados, kad tai kaskartinis klimato reikalavimas. Istoriniam palikimui aprašysiu vieną šeimą. Tėvas Baltrus nepriklausomoje Lietuvoje buvo diplomuotas sanitarijos inžinierius. Jisai su draugais mėgo Metropolyje numesti vieną kitą alutį ir pašaudyti avinų. Motina Anastazija buvo Vytauto Didžiojo Teatrinio Meno Instituto direktoriaus sekretorė. Amerikoje jie gavo aukštas pozicijas įtakingose vietose. Jų du sūneliai Juozukas ir Jonukas, buvo šaunūs vaikučiai. Jie lankė šeštadieninę mokyklą ir namie kalbėjo tik lietuviškai. Jie mėgo lietuviškus balandėlius, kugelį, kopūstus su dešromis ir kitus kultūrinius palikimus. Jų sesutė Veronika buvo gabi mergaitė. Atidžiai mokydamasi labai sunkų matematikos mokslą, po kelių metų darbo buvo pakviesta profesoriauti viename iš žymiųjų tų laikų universitetų, arba tais laikais vadinamų — junior college.

Augustino Didžiojo laikai pasižymėjo didele veikla. 1965 buvo suruoštas jaunimo kongresas Toronte. 1966 metai oficialiai tapo Jaunimo Metais. Taip pat 1965 įvyko sekantys svarbūs susibūrimai: Ateitininkų Kongresas Toronte, LSS Suvažiavimas

Redakcija griežtai draudžia "Ateities" liniją rasti

KREIVOSE ŠYPSENOSE

Clevelande, Didysis Žygis. Tais metais visą laiką ir visur žibantis jaunimas ir tautos laimė plaukė miniomis su tėvynės sielvartu širdyje. Jie aukojo visas savo jėgas ir žinias 1965 metų Jaunimo Kongreso simpoziumuose ir diskusijose. Ateitininkų Kongresas buvo nusivylimas, nes jie ten veržėsi per atdaras duris ir kalbėjo apie vietas, kurių nėra ant plokščios žemės. Bet jaunimo įtakingi žmonės jau bando atitaisyti tas klaidas suruošdami žiemos stovyklą, kur tėvynės meilė vėl plakė širdyse ir kur jaunimas nevien tik intensyviai diskutavo, bet ir turėjo laiko pasidžiaugti gamta ir paplanuoti sekančius žygius. Visos jėgos ir visos žinios jau dešimt metų yra aukojamos LSS suvažiavimuose, kuriuos mūsų dainiai jau apdainavo ir pogrindžio poetai sueiliavo. Bet pikti liežuviai irgi loja. Kaip palikimą sekančioms kartoms ir ateities istorikams, autorius nori atitaisyti faktus, kaip jie iš tikro yra buvę. Juzė Kruzė, pagrindinės hipnotikos dėstytojas šitaip šmeižė tautos laimę:

Subėga marios be galo, krašto
Kampuose maišos mergaitės šviežios,
Vaikinai kamštį iš bonkos krapšto.

Dėl istorinio tikslumo noriu išaiškinti, kas iš tikro vyko ir dar vyks. Tautos proseneliai gyveno prie Baltijos krantų ir mėgo vandenį ir būres. Ilgus mėnesius jie praleisdavo beplaukiodami vandenimis ir rinkdami gintarą. Išmesti iš krašto ir neturėdami tų plačių jūrų, kur galėtų plaukioti, mūsų taurus jaunimas pradėjo statyti laivelius. Ambicijos pagauti jie ne vien tik statė laivelius, bet taip pat juos statė buteliuose. Nevienas esame matę, kaip gražiai atrodo laivelis butelyje. Mūsų tautos laimė kamščius iš butelių krapštė ne kokiems piktiems siekiams, bet iš tyro noro pastatyti laivelį butelyje. Kikirmikis Pirplys iš Chicagos, susipažinęs su tautos jaunimu gali teigti, kad jaunimas yra drąsus, uolus, atidus ir pilnas entuziazmo. Autorius yra tikras, kad 1966-tų Jaunimo Kongreso Chicagoje metu, jie visi paaukos visas savo jėgas ir žinias.

Intensyviai sekdamas istorijos eigą ir pats aktyviai joje vienu ar kitu metu dalyvaudamas, autorius jums pristatys sąlygas, aplinkybes ir aiškiausius bruožus, kurie lėmė jo laikus.

Vietinės politikos vystimasis kėlė džiaugsmo tautiškoje liaudyje. 1960 metais, tamista R. Miksonas kandidatavo Amerikos valdžios prezidentūrai. Jo didi kandidatūra buvo plačiai remiama lietuviškosios visuomenės įtakingų organų. Juozas Plikis parašė ilgą laišką Vargininko laikrašty, remdamas pono Miksono kandidatūrą ir girdamas jo herojišką laikyseną maskolių virtuvėse. Aleksandras Baršauskuolis sveikino poną Miksoną ir linkėjo jam gero vėjo. Laikraštis Pieva pasisakė už Miksoną ir Dodge. Ukmergės Kaimynų Sąjunga rėmė poną Miksoną, Krikščionys Automatai, Fondininkai, Taurininkai... jie visi pasisakė už poną Miksoną ir linkėjo jam gero vėjo.

Susilaukęs tokios paramos, ponas Miksonas nusprendė, kad lietuvių balsas jam reikalingas ir sutiko tarti kampaninį žodį lietuvių kolonijos centre, prie Dariaus ir Girėno paminklo. Po parado ir šūkavimų atsistojo kandidatas tarti žodį. Jisai buvo ilgas ir gražus. Nors autorius tenai ir nebuvo, istoriniam palikimui jisai užrašo ką girdėjo iš kitų:

"Mes čia susirinkome tęsti mano sėkmingą kandidatūrą. Yra džiugu pastebėti, ką ponas Gallup praneša. Jisai praneša, kad 97.4 procentai jūsų remia mano kandidatūrą. Yra džiugu, kad šitokia maža tauta lithu... lithu... Yra džiugu, kad šitokia maža tauta lithu, lithu (pasižiūri į popieriuką) Lithuania mane taip remia. Atsilyginti už tai, aš ir mano lietuviškos kilmės žmona Bettsey važiuosime į Palangą atostogauti (spontaniškai kyla plojimai, džiaugsmingi riksmai ir šūkavimai). Savo draugą ir daugelio metų bendradarbį Mike nusiųsiu į Maskvą pasikalbėti su maskoliais ir duoti jiems velnių jų virtuvėse. Savo partnerį Dodge nusiųsiu pas Mikoyaną. Jisai jam sakys "Miki, spausk iš Palangos, nes didysis Miksonas atvažiuoja". Jeigu jie neklausys, mes paduosime skundą į Jungtines Tautas. Tenai juos sutvarkys. Nusiųs komisiją ištirti kas ten dedasi. Ir kai praneš, kad kukurūzus bando auginti, tai bus skandalas ir pasaulinė opinija tuojau ateis jums į pagalbą. Bet tiktai nepamirškite balsuoti už mane ir mano partnerį Dodge. Balsas už Miksoną ir Dodge yra balsas už geresnį žemės ūkį."

Taip ir baigėsi kandidato kalba. Sekančią dieną laikraščiai

Redakcijos nuomone,
Kikirmikis Pirplys nedalykiškai šmeižia
Juzę Kruzę, Ph.D.

jau reklamavo keliones į Palangą.

Ponas Miksonas nebuvo išrinktas. Lenkų įtaka persvėrė lietuvių narsų rėmimą. Amžini konfliktai neturi vienos vietos ar laiko. Jie reiškiasi visur ir visada. Jeigu ne viešai, bent tai slapta. Jei ne Lietuvoje, tai Amerikoje. Palanga liko neaplankyta dėka lenkų. Nes jie nerėmė Miksono ir jo partnerio Dodge.

(Bus daugiau)

J.B.

nuo rytų iki vakarų

CHICAGO

Prano Dielininkaičio kuopos kaukių linksmavakaris

Vasario 6 d. Marquette Parko parapijos gražiai išpuoštoje salėje įvyko kaukių pasilinksminimas. Jį suruošė Prano Dielininkaičio kuopos globėjai ir tėvų komitetas. Į salę prisirinko įvairiausių kaukių ir daug tėvų. Pirmiausia scenoje buvo suvaidinta pasaka "Dvylika brolių, juodvarniais lakščiusių". Vaidinimą paruošė Ramunė Juozevičiūtė. Muzika palydėjo R. Jaraitė, dailusis skaitymas buvo J. Juozevičiūtės. Vaidino jaunučiai: D. Valaitytė, J. Juozevičius, Kivėnas, dvi sesutės Lietuvninkaitės, abu Stanislovaičiai, Endrijonas, Kazlauskaitė, Mataitytė, Degutis, Javaitė..

Paskui sekė deklamacija apie Vytautą Didįjį. Deklamavo karaitis Vytautas, Rudaitis, visame savo karališkame apdare. Po to jauniai ir jaunės pasirodė su garsiu "Vilniaus miesto" orkestru. Garsiuoju dirigentu buvo R. Merkys. Orkestro dalyviai buvo A. Kazlauskaitė, M. Šerepkaitė, L. Danilevičius, J. Juozevičius, L. Rimkus, L. Degutis, Pranckevičius. Jų muzika buvo puiki, o kaukės — reikėjo pamatyti!

Vėliau jaunės parodė baletinį vaidinimą pagal dainą "Buvo gera gaspadinė". Šoko bobutė — N. Baltrušaitytė, dėdukas — V. Galėnaitė, ir šunukas — A. Rušėnaitė. Per baletą grojo D. Rožėnaitė.

Po meninės programos salėje buvo šokiai ir žaidimai. Šoko su kaukėm ir be kaukių, ateitininkų globėjai ir jų talkininkai. Šokiams ir žaidimams grojo akordeonu (B. Prapuolenis).

Nors buvo ir labai gražių kaukių, jos nebuvo premijuojamos, bet buvo visi vaikai pavaišinti. Linksmavakaryje dalyvavo Lemonto ateitininkai su savo globėjais.

Kad linksmavakaris įvyktų, daug pasidarbavo Dielininkaičio kuopos globėjas inž. Br. Polikaitis ir anksčiau nepaminėti kiti globėjai: E. Rožėnienė ir A. Rušėnas. Išalkę svečiai galėjo pasivaišinti "Gintaro" kavinėje. Joje smarkiai darbavosi tėvų komiteto ponios ir jaunės. Už tai joms ačiū!

Vakaras paliko daug malonių prisiminimų ir įspūdžių mažiesiems ir buvo maloni popietė jų tėveliams.

Vytautas Beleška

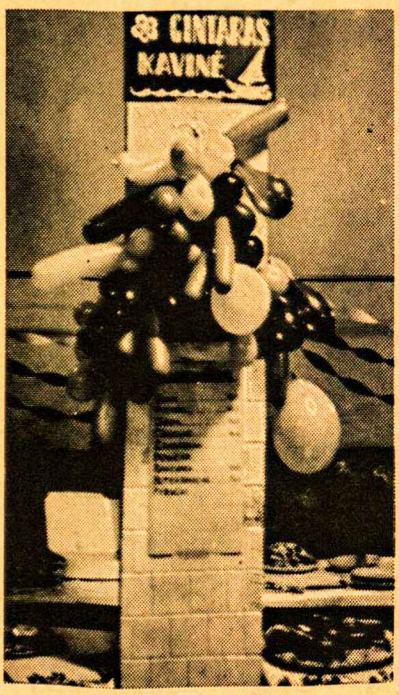

Nuotraukos iš kaukių baliaus čia ir 38 psl. — Vytauto Beleškos

ALp(LKA)1786
1966, Nr.2

ką rasíte?

Šiame numeryje: psichoanalizė ir išpažintis, baibokai, SAS pirmininko kietas žvilgsnis į studentus ateitininkus, keturi eilėraščiai ir Juzė Kruzė. Tęsiame "Bažnyčia Moderniajame Pasaulyje". "Kreivose Šypsenose" pradedame spausdinti istoriko Kikirmikio Pirplio mokslinį veikalą apie ne taip seną tautos praeitį. Aišku, komentuojame ir dienos įvykius taip, kaip jie atrodo pro mūsų langą.

Šiame numeryje neturėjome vietos pakartoti pranešimo apie "Ateities" konkursą grožinei kūrybai. Detales apie šį milžinišką 600 dolerių konkursą jaunajai kūrybai rasite praeituose dviejuose "Ateities" numeriuose.

"Vox Populi" skyriuje teturime tik vieną laišką. Skaitytojai — jūs mus užmiršote!

Tie, kurie skaito viršelio antrojo puslapio smulkias raides, pastebės, kad redakcija padidėjo. Sveikiname Algį Norvilą (dabar, jei negausim iš studentų gyvų straipsnių, galėsim kaltinti Algį).

kas rašo?

Kazys Jankauskas studijuoja Kalamazoo, Mich. Namo grįžta į Detroitą — čia priklauso studentų ateitininkų draugovei. Sveikiname Kazį su rimtu straipsniu — iš jo plunksnos ir daugiau tikimės.

Augustinas Idzelis yra dabartinis Studentų Ateitininkų Sąjungos pirmininkas. "Ateities" puslapiuose prieš metus skaitėme jo straipsnį apie studentus — atrodo, kad jo nuomonės nebus radikaliai pasikeitusios. Iš Augustino norėtume gauti skaaipsnį apie Rusijos inteligentus.

Taškutis — pirmu kart "Ateityje" pasirodo su savo trim eilėraščiais. Kas Taškutis? Klaustukas.

Žiūronai — žvelgia iš vidurio Amerikos. Tai pirmasis apsakymas, atsiųstas "Ateities" dailiojo žodžio konkursui.

Rytų Rima gyvena Philadelphijoje. "Ateičiai" ji duoda studentų žiemos kursų aprašymą ir eilėraštį. Iš Rimos lauksime daugiau kūrybos.

Vytautas Beleška, Chicagos Prano Dielininkaičio moksleivių ateitininkų kuopos narys, yra vienas iš ČALM laikraštėlio "Tėvynės Atgarsiai" fotografų. Šiame numeryje rasime jo reportažą ir nuotraukas. Tikimės jų ir ateityje susilaukti.

Kikirmikis Pirplys yra J.B. Kas yra J.B.? Tai plačių laukų filosofas, mėgstąs važinėti dviračiu.

Juzė Kruzė yra sendraugis, moksleivių globėjas su Ph.D. iš prozodijos.

Administracijos pranešimai

I. Garbės Prenumeratoriai:

Dr. K. Ambrozaitis (Chesterton, Ind.)
Leonas Bajorūnas (Detroit)
kun. K. Balčys (Amsterdam, N.Y.)
Aušra Barzdukaitė (Cleveland)
Arvydas Barzdukas (Washington, D.C.)
Dr. A. Belickas (Evergreen Park, Ill.)
kun. V. Cukuras (Putnam, Conn.)
kun. V. Dabušis (Paterson, N.J.)
kun. Br. Dagilis (Detroit)
kun. J. Grabys (Albany, N.Y.)
Antanas Ivaška (Stratford, Conn.)
kun. V. Karalevičius (Elizabeth, N.J.)
kun. G. Kijauskas, S.J. (Montreal)
kun. Pr. Kuras (Chenoa, Ill.)
Prel. L. Mendelis (Baltimore)
kun. J. Pakalniškis (Brooklyn)
A. Pargauskas (Chicago)
kun. A. Rubšys (Bronx, N.Y.)
kun. J. Ruokis (Canojoharie, N.Y.)
kun. A. Sabas (Sudbury, Ont.)
kun. Z. Smilga (Middletown, Conn.)
Petras Spetyla (Springfield, Ill.)
Julius Staniškis (Cleveland)
Dr. A. Sužiedėlis (Adelphi, Md.)
Dr. A. Šidlauskaitė (Carp, Ont.)
kun. Dr. K. Širvaitis (Newton, Pa.)
Alg. Tamašauskas (Waukegan, Ill.)
T. Pranciškonai (St. Catherines, Ont.)
kun. Dr. I. Urbonas (Gary, Ind.)
Kan. M. Vaitkus (Peace Dale, R.I.)
Dr. J. Valiūnas (New Rochelle, N.Y.)
Algis Vedeckas (Woodhaven, N.Y.)
Adomas Viliušis (Chicago)
kun. Vyt. Zakaras (Putnam, Conn.)
J. Žadeikis (Chicago)
Dr. P. Žemaitis (Plymouth, Mich.)
kun. St. Žilys (Roma).

II. Aukojo "Ateities" paramai:

J. Žadeikis (Chicago)	$10.00
St. Juozapavičius (Toronto)	$5.00
K. Kaknevičius (Toronto)	$5.00
kun. V. Karalevičius (Elizabeth, N.J.)	$5.00
Tėvai Pranciškonai (St. Catherines, Ont.)	$5.00
V. ir B. Raugas (Riverside, N.J.)	$5.00
Dr. K. Ambrozaitis (Chesterton, Ind.)	$5.00
Marija Šmulkštienė (Evanston, Ill.)	$5.00
Ramūnas Motekaitis (Chicago)	$3.00
Rimas Juzaitis (Plymouth Meetig, Pa.)	$3.00

Aukojo po $2.00:

Tėvai Marijonai (Roma), A. Ingaunis (Cicero), J. Spurgis (Chicago), J. Prakapas (Los Angeles), S. Čepas (Toronto), V. Kazlauskas (Chicago), J. Mikaila (Detroit), J. Juodėnas (Cleveland), kun. Pr. Kuras (Chenoa, Ill.), V. Muraška (Phila, Pa.), kun. L. Kemėšis (Kanada).

Aukojo po $1.50:

J. Mulokas (Australija).

Aukojo po $1.00:

Al. Aid's (Bethesda, Md.), J. Bikevičius (Dorchester), J. Dvilaitis (Toronto), Urbonaitė (Toronto), Z. Stravinskienė (Toronto), A. Barauskas (Toronto), G. Repčienė (Hamilton).

III. Apmokėjo prenumeratas užsienio moksleivijai:

J. Žadeikis (Chicago) už 4 prenumeratas	$11.00
kun. J. Patašius (Great Falls, Mo.) už 3 prenm.	$9.00
Dr. J. Pikūnas (Detroit) už 2 prenm.	$6.00
Kazimieras Kleiva (Cicero)	$3.00
A. Vainius (Woodhaven, N.Y.)	$3.00
Jurgis Mikaila (Detroit)	$3.00
kun. J. Pakalniškis (Brooklyn)	$3.00
S. Radžionis (Chicago)	$3.00
J. Kaknevičius (Toronto)	$3.00
V.A. Sužiedėlis (Brockton)	$3.00
kun. V. Pikturna (Brooklyn)	$3.00
P. Žilinskas (Cleveland)	$3.00

Garbės prenumeratoriams ir aukotojams nuoširdžiai dėkoja

"Ateities" Administracija

80.725.34